

LIETUVOS RESPUBLIKOS  
APLINKOS MINISTRO IR  
VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS  
DIREKTORIAUS  
Į S A K Y M A S

**DĖL LAUKINIŲ GYVŪNŲ NAUDOJIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2011 m. birželio 30 d. Nr. D1-533/B1-310  
Vilnius

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo (Žin., 1997, Nr. [108-2726](#); 2010, Nr. [81-4218](#)) 4 straipsnio 3 dalies 11 punktu:

1. T v i r t i n a m e Laukinių gyvūnų naudojimo taisykles (pridedama).

2. P r i p a ž į s t a m e netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gegužės 16 d. įsakymą Nr. 250/224 „Dėl Laukinių gyvūnų paėmimo iš buveinių zoologinėms kolekcijoms sudaryti ir šių kolekcijų registravimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [60-2478](#));

2.2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. spalio 2 d. įsakymą Nr. 519/449 „Dėl Laukinių gyvūnų laikymo nelaisvėje taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gegužės 16 d. įsakymo Nr. 250/224 pakeitimo“ (Žin., 2002, Nr. [100-4456](#));

2.3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2004 m. gruodžio 22 d. įsakymą Nr. D1-663/B1-1098 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gegužės 16 d. įsakymo Nr. 250/224 „Dėl Laukinių gyvūnų paėmimo iš buveinių zoologinėms kolekcijoms sudaryti ir šių kolekcijų registravimo tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2004, Nr. [188-7026](#));

2.4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2006 m. sausio 16 d. įsakymą Nr. D1-24/B1-37 „Dėl aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gegužės 16 d. įsakymo Nr. 250/224 „Dėl Laukinių gyvūnų paėmimo iš buveinių zoologinėms kolekcijoms sudaryti ir šių kolekcijų registravimo tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2006, Nr. [10-389](#));

2.5. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2009 m. balandžio 17 d. įsakymą Nr. D1-169/B1-183 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gegužės 16 d. įsakymo Nr. 250/224 „Dėl Laukinių gyvūnų paėmimo iš buveinių zoologinėms kolekcijoms sudaryti ir šių kolekcijų registravimo tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2009, Nr. [46-1825](#))

2.6. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. sausio 8 d. įsakymą Nr. D1-9/B1-12 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. spalio 2 d. įsakymo Nr. 519/449 „Dėl Laukinių gyvūnų laikymo nelaisvėje taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gegužės 16 d. įsakymo Nr. 250/224 pakeitimo“ pakeitimo“ (Žin., 2008, Nr. [6-227](#));

2.7. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos

tarnybos direktoriaus 2009 m. gegužės 5 d. įsakymą Nr. D1-253/B1-200 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. spalio 2 d. įsakymą Nr. 519/449 „Dėl Laukinių gyvūnų laikymo nelaisvėje taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gegužės 16 d. įsakymo Nr. 250/224 pakeitimo“ pakeitimo“ (Žin., 2009, Nr. [53-2128](#)).

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS  
TARNYBOS DIREKTORIUS

JONAS MILIUS

## PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir  
Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos  
direktoriaus

2011 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. D1-  
533/B1-310

# LAUKINIŲ GYVŪNŲ NAUDOJIMO TAISYKLĖS

## I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato laukinių gyvūnų laikymo nelaisvėje (aptvaruose, voljeruose ar kituose statiniuose) sąlygas ir priežiūros reikalavimus, zoologinių kolekcijų sudarymo, papildymo reikalavimus; laukinių gyvūnų paėmimo iš buveinių (išskyrus medžioklę ir žvejybą) ir laukinių gyvūnų naudojimo mokslo, mokymo, švietimo, estetikos tikslams reikalavimus; reikalavimus laukinių gyvūnų paėmimui iš buveinių globos ir gydymo tikslais; reikalavimus laukinių gyvūnų kryžminimui ir veisimui, ir išleidimui į laisvę.

2. Medžioklę reglamentuoja Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymas (Žin., 2002, Nr. [65-2634](#)) ir Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklės, patvirtintos aplinkos ministro 2000 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 258 (Žin., 2000, Nr. [53-1540](#); 2010, Nr. [110-5652](#)).

3. Žvejybą ir žuvininkystę reglamentuoja Lietuvos Respublikos mėgėjų žvejybos įstatymas, Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymas, Mėgėjų žvejybos vidaus vandenyse taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. D1-14 „Dėl Mėgėjų žvejybos vidaus vandenyse taisyklių patvirtinimo“, Verslinės žvejybos Lietuvos žuvininkystės vidaus vandens telkiniuose taisyklės, patvirtintos aplinkos ministro 2005 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. D1-267 „Dėl Verslinės žvejybos Lietuvos žuvininkystės vidaus vandens telkiniuose taisyklių patvirtinimo“, Specialiosios žvejybos vidaus vandenyse tvarkos aprašas, patvirtintas aplinkos ministro 2009 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. D1-331 „Dėl Specialiosios žvejybos vidaus vandenyse tvarkos aprašo patvirtinimo“, Mėgėjų ir limituotos žvejybos jūrų vandenyse taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2013 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 3D-36 „Dėl Mėgėjų ir limituotos žvejybos jūrų vandenyse taisyklių patvirtinimo“, Specialiosios žvejybos jūrų vandenyse taisyklės, patvirtintos žemės ūkio ministro 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 3D-630 „Dėl Specialiosios žvejybos jūrų vandenyse taisyklių patvirtinimo“, Verslinės žvejybos Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir priekrantės žvejybos specialieji reikalavimai, patvirtinti žemės ūkio ministro 2005 m. sausio 12 d. įsakymu Nr. 3D-20 „Dėl Verslinės žvejybos Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir priekrantės žvejybos specialiųjų reikalavimų patvirtinimo“.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

4. Vynuoginių sraigių išteklių naudojimą reglamentuoja Vynuoginių sraigių išteklių naudojimo taisyklės, patvirtintos aplinkos ministro 2007 m. kovo 20 d. įsakymu Nr. D1-164 (Žin., 2007, Nr. [35-1290](#)).

5. Invazinių rūšių populiacijų kontrolę ir naikinimą reglamentuoja Invazinių rūšių organizmų kontrolės ir naikinimo tvarka, patvirtinta aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 352 (Žin., 2002, Nr. [81-3505](#)).

6. Saugomų rūšių laukinius gyvūnus naudoti (paimti iš gamtos, laikyti nelaisvėje, naudoti mokslo tiriamiesiems darbams, viešai eksponuoti, perdirbti negyvus saugomus gyvūnus ir jų dalis, stebėti, žymėti, veisti, filmuoti, fotografuoti) ir išleisti į aplinką leidžiama laikantis Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-622 „Dėl Saugomų rūšių naudojimo tvarkos“.

aprašo patvirtinimo“ (toliau – Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašas), reikalavimų.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

7. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

**Iškamša** – techninėmis priemonėmis atkurta gyvūno ar jo dalių anatinė forma naudojant gyvūno kailį ar odą, taip pat kitoks viso gyvūno ar jo dalies preparatas (sausas ar panardintas į konservuojantį tirpalą).

**Laisvėje esančių laukinių gyvūnų paėmimas iš buveinių** – bet koks gyvūnų laukinių gyvūnų gaudymas, rinkimas, sumedžiojimas, sužvejojimas, sugavimas tam pritaikytomis priemonėmis ar be jų, gyvūnus numarinant arba nenumarinant (toliau – Paėmimas). Paėmimu laikomas ir laukinių gyvūnų sunaikinimas.

**Laukinių gyvūnų hibridai** – skirtingų laukinių gyvūnų rūšių palikuonys, laukinių ir naminių gyvūnų palikuonys.

**Laukinių gyvūnų žymėjimas** – jų ženklavimas metaliniais ir/ar plastikiniais žiedais, įvairių konstrukcijų prie kūno tvirtinamais ženklais, dažymas specialiais dažais, tatuiravimas, atskirų kūno dalių ar plunksnų iškarpymas, žymių padarymas kūne, mikroschemų po oda įvedimas, radijo siūstuvų pritvirtinimas siekiant palengvinti gyvūnų vėlesnį identifikavimą bei stebėjimą.

**Zoologinė kolekcija** – apibūdintų, sistematizuotų ir paruoštų saugoti mokslinę, istorinę, pažintinę ir estetinę vertę turinčių gyvūnų gyvūnų (laikomų zoologijos soduose, okeanariumuose, akvariumuose, insektariumuose bei terariumuose) ir negyvų gyvūnų, jų dalių, gyvybinės veiklos produktų ir preparatų rinkiniai, taip pat iškamšų, kailių, lizdų, kiaušinių, moliuskų kriauklių rinkiniai.

**Zoologinės kolekcijos tvarkytojai** – fiziniai ir juridiniai asmenys, kitos organizacijos, jų atstovybės ir filialai, teisėtai valdantys ir naudojantys zoologinę kolekciją.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

8. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos medžioklės įstatyme ir kituose teisės aktuose.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

## II. LAUKINIŲ GYVŪNŲ LAIKYMAS NELAISVĖJE IR IŠLEIDIMAS Į LAISVĘ

9. Fiziniai ar juridiniai asmenys, kitos organizacijos, jų atstovybės ir filialai (toliau – Asmenys), norintys voljeruose, aptvaruose ar kituose statiniuose laikyti laukinius gyvūnus (išskyrus atvejus nurodytus Taisyklių 11 punkte), privalo gauti leidimą laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus (toliau – Leidimas) (Taisyklių 1 priedas).

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

9<sup>1</sup>. Asmenys, laikantys nelaisvėje nuolatiniuose įrenginiuose daugiau kaip 10 rūšių gyvūnų laukinių gyvūnų ir daugiau kaip 50 laukinių gyvūnų ir juos visuomenei eksponuojantys ilgiau kaip 7 dienas per metus (išskyrus cirkus ir gyvūnų parduotuves), turi turėti Leidimą įkurti zoologijos sodą, išduotą pagal Leidimų zoologijos sodams įkurti išdavimo ir zoologijos sodų tvarkymo ir kontrolės tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 4 d. įsakymu Nr. 298 „Dėl Leidimų zoologijos sodams įkurti išdavimo ir zoologijos sodų tvarkymo ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo (toliau – Leidimų zoologijos sodams įkurti išdavimo ir zoologijos sodų tvarkymo ir kontrolės tvarkos aprašas).

*Papildyta punktu:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

10. Leidimą išduoda Aplinkos apsaugos agentūra (toliau – AAA). Leidimas išduodamas neterminuotam laikui. Kiekvienai numatomi laikyti nelaisvėje laukinių gyvūnų rūšiai išduodamas atskiras leidimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

11. Leidimas nereikalingas šiais atvejais:

11.1. laikant namuose (bute ar name) laukinius gyvūnus, nekeliančius grėsmės žmonių gyvybei ir sveikatai, išskyrus saugomų rūšių gyvūnų veisimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

11.2. laikant ir veisiant ir auginant gyvūnus (graužikus, įvairių rūšių vabzdžius ir kt.), skirtus zoologijos soduose bei aptvaruose, voljeruose ar kituose statiniuose laikomiems laukiniams gyvūnams šerti;

11.3. laikant, veisiant naminius gyvūnus (arklius, galvijus, jakus, avis, ožkas, kiaules, šiaurinius elnius, kates, šunis, asilus, kupranugarius, lamas, alpakas, triušius, nutrijas, stručius, vištas, antis, žąsis, kalakutus, patarškas, uolinius karvelius, kanarėles, neišskiriamąsias papūgas (*Agapornis roseicollis*), banguotąsias papūgėles (*Melopsittacus undulatus*), papūgas nimfas (*Nymphicus hollandicus*), Kramerio papūgas (*Psittacula krameri*), paprastuosius povus (*Pavo cristatus*), fazanus (medžiojamuosius fazanus (*Phasianus colchicus*), karališkuosius fazanus (*Syrnaticus reevesii*), deimantinius fazanus (*Chrysolophus amherstiae*), auksinius fazanus (*Chrysolophus pictus*), sidabrinčius fazanus (*Lophura nycthemera*)), degu (*Octodon degus*), bites, šilkverpius ir kitus istoriškai domestikuotus, saugomoms rūšims nepriskiriamus gyvūnus). AAA dėl šio punkto taikymo kitų rūšių istoriškai domestikuotiems gyvūnams konsultuojasi su Aplinkos ministerija ir mokslo institucijomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

11.4. laikant ir veisiant kailinius žvėrelius (kanadines audines, rudąsias lapas, poliarines lapas, usūrinius šunis, nutrijas bei jų įvairius hibridus), kai šie žvėreliai veisiami ir auginami specializuotuose ūkiuose (fermose) ūkiniais tikslais;

11.5. teisės aktų nustatyta tvarka laikant ir veisiant bandomuosius gyvūnus, kurie naudojami mokslo mokymo tikslais;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

11.6. prekiaujant laukiniais gyvūnais specializuotuose gyvūnų prekybos vietose, kurioms išduotas leidimas prekiauti laukiniais gyvūnais pagal Prekybos laukiniais gyvūnais taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Muitinės departamento prie Finansų ministerijos ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 658/831/743 (Žin., 2002, Nr. [125-5690](#); 2004, Nr. 85- 3097);

11.7. laikant nelaisvėje laukinius gyvūnus turint Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – AAA) išduotą leidimą įkurti zoologijos sodą pagal Leidimų zoologijos sodams įkurti išdavimo ir zoologijos sodų tvarkymo ir kontrolės tvarkos aprašą, patvirtintą aplinkos ministro 2011 m. sausio 5 d. įsakymu Nr. D1-18 „Dėl Leidimų zoologijos sodams įkurti išdavimo ir zoologijos sodų tvarkymo ir kontrolės tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. [5-172](#)).

11.8. laikant ir veisiant vynuogines sraiges.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

## 12. Draudžiama Asmenims nelaisvėje laikyti:

12.1. laukinius paukščius rūšių, natūraliai paplitusių Europos Sąjungos valstybių narių Europinėje teritorijoje, ir kurios pagal Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklės nepriskiriamos medžiojamiesiems gyvūnams ir joms nenustatytas leistinas jų medžiojimo terminas, išskyrus atvejus, kai šių rūšių paukščiai buvo paimti iš gamtos vadovaujantis Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo reikalavimais arba išsiriti iš kiaušinio nelaisvėje, kaip ir jų abu tėvai, arba buvo įgyti vadovaujantis Prekybos laukiniais gyvūnais taisyklėmis ir yra jų teisėtą įsigijimą patvirtinantys dokumentai;

12.2. visų rūšių laukinius gyvūnus, nurodytus Draudžiamų laikyti nelaisvėje laukinių gyvūnų rūšių sąrašė (Taisyklių 2 priedas), išskyrus atvejus:

12.2.1. kai šie gyvūnai yra teisėtai įgyti iki 2009 m. rugsėjo 1 d.; (krokodilai – iki 2011 m. liepos 13 d.; baltaskruostės stačiauo degės antys (*Oxyura jamaicensis*), amerikiniai baliniai vėžliai (*Chrysemys picta*), raštuotuotieji (raudoniausiai) vėžliai (*Trachemys scripta elegans*), jautinės varlės (*Rana catesbiana*), ūdros (*Lutra lutra*), pilkieji vilkai (*Canis lupus*), paprastieji šakalai (*Canis aureus*), rudosios meškos (*Ursus arctos*), vilpišiai (miškinės katės) (*Felis silvestris*) ir paprastosios lūšys (*Lynx lynx*) – iki 2015 m. sausio 1 d.);

12.2.2. kai šie gyvūnai laikomi mokslo ir mokymo įstaigose, turinčiose leidimą laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus, ar zoologijos soduose, turinčiuose išduotą leidimą įkurti zoologijos sodą, nurodytą Leidimų zoologijos sodams įkurti išdavimo ir zoologijos sodų tvarkymo ir kontrolės tvarkos apraše;

12.2.3. kai šie gyvūnai buvo laikinai paimti globos tikslais vadovaujantis Laukinės gyvūnijos įstatymu;

12.2.4. kai Asmenys vykdo saugomų rūšių veisimo ir paleidimo į laisvę programas;

12.3. laukinių gyvūnų hibridus, jų palikuonis ir gyvūnus, kurių veisime naudoti hibridai, išskyrus atvejus:

12.3.1. kai šie gyvūnai kryžminami mokslinių tyrimų tikslais ir turint AAA leidimą naudoti laukinius gyvūnus kryžminimui, išduotą vadovaujantis Taisyklių VI skyriaus reikalavimais;

12.3.2. kai šie gyvūnai įgyti iki 2009 m. rugsėjo 1 d. ir yra jų teisėtą įsigijimą patvirtinantys dokumentai, nurodyti Prekybos laukiniais gyvūnais taisyklėse (toliau – Teisėtą įsigijimą patvirtinantys dokumentai). Tolesnis šių gyvūnų veisimas leidžiamas tik turint AAA leidimą naudoti laukinius gyvūnus kryžminimui ir (ar) hibridų veisimui, išduotą vadovaujantis Taisyklių VI skyriaus reikalavimais;

12.3.3. kai nelaisvėje, specializuotuose ūkiuose (fermose) ūkiniais tikslais laikomi ir veisiami kailinių žvėrelių (kanadinių audinių, rudųjų lapių, poliarinių lapių, usūrinių šunų, nutrijų) hibridai;

12.4. Invazinių Lietuvoje rūšių sąrašė, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. D1-433 „Dėl Invazinių Lietuvoje organizmų rūšių sąrašo patvirtinimo ir dėl kai kurių aplinkos ministro įsakymų pripažinimo netekusiais galios“ nurodytus laukinius gyvūnus išskyrus atvejus, kai šie gyvūnai teisėtai įgyti iki 2014 m. liepos 1 d. arba kai šie gyvūnai laikomi zoologijos soduose, turinčiuose išduotą leidimą įkurti zoologijos sodą, nurodytą Leidimų zoologijos sodams įkurti išdavimo ir zoologijos sodų tvarkymo ir kontrolės tvarkos apraše;

12.5. visų rūšių laukinius gyvūnus (išskyrus atvejus, kai šie gyvūnai paimti iš gamtos vadovaujantis Taisyklių, Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo reikalavimais arba gimę ar išsiriti iš kiaušinio nelaisvėje, kaip ir jų abu tėvai, arba įgyti vadovaujantis Prekybos laukiniais gyvūnais taisyklėmis, ir yra jų teisėtą įsigijimą patvirtinantys dokumentai):

12.5.1. įtrauktus į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų, grybų rūšių sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 504 „Dėl Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų, grybų rūšių sąrašo patvirtinimo“;

12.5.2. nurodytus Tarybos Reglamento (EB) Nr. 338/97 A–D prieduose;

12.5.3. įtrauktus į Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurioms reikalinga griežta apsauga, sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 592 „Dėl Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurioms reikalinga griežta apsauga, ir Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurių ėmimui iš gamtos ir naudojimui gali būti taikomos tvarkymo priemonės, sąrašų patvirtinimo, apsaugos priemonių nustatymo ir duomenų kaupimo apie šias rūšis.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

13. Asmenys, ketinantys laikyti laukinius gyvūnus nelaisvėje, AAA įteikia tiesiogiai, išsiunčia paštu ar kitomis elektroninio ryšio priemonėmis nustatytos formos prašymą (Taisyklių 3 priedas) Leidimui laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus gauti. Prašyme nurodomi pageidaujama nelaisvėje laikyti laukinių gyvūnų moksliniai lietuviški ir (arba) lotyniški pavadinimai. Su prašymu pateikiami Asmens tapatybę patvirtinantys dokumentai ar jų kopijos, žemės (statinio) nuosavybės teisė ar kitą valdymo teisę patvirtinantys dokumentai ar jų kopijos, žemės sklypo (statinio) planas su numatomo įrengti aptvaro schema. Jei žemės sklypas (statinys) priklauso bendrosios nuosavybės teise, prie prašymo pridedami žemės sklypo bendraturčių sutikimai. Jeigu aptvarą ar voljerą numatoma įrengti miške, pateikiamas savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimas apriboti fizinių asmenų lankymąsi toje teritorijoje.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

13<sup>1</sup>. Gavusi prašymą leidimui laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus gauti, AAA per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos išsiunčia pareiškėjui pranešimą raštu arba el. paštu, kad prašymas gautas. Šiame pranešime pateikiama informacija, nurodyta Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje.

*Papildyta punktu:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

14. Jeigu pareiškėjas pateikia neišsamų prašymą arba pateikia ne visą informaciją, kurios reikia Leidimui išduoti, AAA per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos praneša pareiškėjui raštu arba el. paštu apie būtinybę pateikti trūkstamą informaciją ir kad terminas Leidimui išduoti skaičiuojamas nuo visų patikslintų duomenų ir reikiamos informacijos Leidimui išduoti gavimo dienos.

Prašymo išduoti Leidimą nagrinėjimas nutraukiamas, jeigu Asmuo per 60 kalendorinių dienų nuo informacijos apie būtinybę pateikti trūkstamus dokumentus ir (ar) informaciją gavimo dienos raštu ar elektroniniu paštu AAA nepateikia visų prašomų dokumentų, duomenų, informacijos.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

15. AAA per 5 darbo dienas nuo Asmens prašymo išduoti Leidimą ir kitų dokumentų gavimo dienos raštu kreipiasi į Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritorinį padalinį (toliau – teritorinė VMVT), kurio kontroliuojamoje teritorijoje numatoma laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus, dėl informacijos apie užkrečiamųjų ligų padėtį toje teritorijoje. Teritorinė VMVT per 5 darbo dienas nuo AAA kreipimosi pateikia informaciją (raštu arba el. paštu) apie gyvūnų užkrečiamųjų ligų, kurioms gali būti imlūs planuojami laikyti laukiniai gyvūnai, židinių buvimą šioje teritorijoje ir galimybę laikyti šioje teritorijoje tokius laukinius gyvūnus atsižvelgiant į epizootinę situaciją; jeigu teritorija netinkama laikyti laukinius gyvūnus, nurodomos priežastys.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

16. AAA gali kreiptis į Valstybinę saugomų teritorijų tarnybą (toliau – VSTT) su prašymu pateikti informaciją ar teritoriją, kurioje numatoma nelaisvėje laikyti laukinius gyvūnus, priskiriama saugomoms teritorijoms. VSTT informaciją pateikia per 3 darbo dienas. Jeigu aptvarą ar voljerą numatoma įrengti valstybinio rezervato buferinės apsaugos zonoje, valstybiniame parke ar draustinyje ar jų buferinės apsaugos zonose, biosferos rezervate ar biosferos poligone, atkuriamajame sklype arba Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje (toliau – saugoma teritorija), AAA, prieš išduodama Leidimą, turi suderinti Leidimo sąlygas su atitinkamos saugomos teritorijos direkcija (kai saugoma teritorija neturi direkcijos – su ta direkcija, kuriai ji yra priskirta pagal Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2006 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 103V „Dėl nacionalinių saugomų teritorijų ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų paskirstymą saugomų teritorijų direkcijoms“ nustatytą nacionalinių saugomų teritorijų ir „Natura 2000“ tinklo teritorijų paskirstymą saugomų teritorijų direkcijoms). AAA per 5 darbo dienas nuo Asmens prašymo išduoti Leidimą ir kitų dokumentų gavimo dienos raštu kreipiasi į šios saugomos teritorijos direkciją dėl Leidimo išdavimo ir sąlygų. Saugomos teritorijos direkcija per 5 darbo dienas nuo AAA kreipimosi pateikia informaciją (raštu arba el. paštu dėl pritarimo išduoti Leidimą, dėl Leidimo išdavimo sąlygų arba pateikia motyvuotą atsakymą, dėl kokių priežasčių Leidimas negali būti išduotas. Saugomos teritorijos direkcija, pritardama (nepritardama) Leidimo išdavimui, atsižvelgia į tai:

16.1. ar aptvaro ar voljero vietos ir medžiagų pasirinkimas neprieštarauja valstybinio parko apsaugos reglamentui, kitiems veiklą teritorijoje reglamentuojantiems dokumentams;

16.2. ar aptvaro ar voljero įrengimo vietoje nėra saugomų augalų rūšių augaviečių ar saugomų gyvūnų rūšių veisimosi ar maitinimosi vietų;

16.3. ar įrengiant aptvarą ar voljerą nebus užtvirtos vandens telkinių pakrantės ir bus užtikrinta asmenų teisė laisvai praeiti vandens telkinių pakrančių apsaugos juostomis;

16.4. ar įrengiant aptvarą ar voljerą nebus užtvirti keliai ir priėjimai prie vandens telkinių, rekreacinių teritorijų, kitų saugomoje teritorijoje lankytinų objektų.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

17. Gavusi teritorinės VMVT ir saugomos teritorijos direkcijos (jeigu reikia) informaciją, AAA per 10 darbo dienų išduoda Leidimą arba atsisako išduoti Leidimą, jeigu teritorinė VMVT pateikia informaciją apie teritorijos netinkamumą laikyti planuojamus laukinius gyvūnus dėl gyvūnų užkrečiamųjų ligų, kurioms gali būti imlūs planuojami laikyti laukiniai gyvūnai, židinių buvimą šioje teritorijoje ir (arba) saugomos teritorijos direkcija nepitaria Leidimo išdavimui. Pareiškėjas apie priimtą sprendimą neišduoti Leidimo, nurodant motyvus, informuojamas raštu arba elektroniniu paštu.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

18. Pateiktų dokumentų kopijos ir Leidimo kopijos paliekamos ir saugomos Leidimą išdavusioje institucijoje, kol Leidimas galioja, ir ne mažiau kaip penkerius metus panaikinus Leidimo galiojimą. Išdavusioji institucija Leidimus registruoja Leidimų išdavimo registre popierine arba skaitmenine laikmena, kuri yra saugoma 75 metus. Leidimų išdavimo registre nurodomas Leidimo numeris, išdavimo / panaikinimo data, kam išduotas Leidimas, kokių rūšių gyvūnams laikyti ir koks laukinių gyvūnų laikymo tikslas nurodytas Leidime.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

19. Į Leidimą įrašomi aptvaruose, voljeruose ar kituose statiniuose numatomų laikyti laukinių gyvūnų laikymo tikslai. Atsižvelgiant į teritorijos, kurioje numatoma laikyti laukinius gyvūnus nelaisvėje, ypatumus (atstumas iki artimiausių gyvenviečių, saugomų teritorijų; gamtiniai ypatumai), numatomų laikyti nelaisvėje laukinių gyvūnų rūšių specifikos (ypatingi

biologiniai ar fiziologiniai poreikiai, apsaugos standartai) laikydamosi proporcingumo ir būtinumo principų AAA, į Leidimą gali įrašyti motyvuotas papildomas sąlygas.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

20. Leidimas laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus išduodamas atsižvelgus į aptvarų, voljerų ar kitų statinių dydį ir kitus parametrus, į teritorijos gamtines sąlygas bei numatomų juose laikyti laukinių gyvūnų biologines savybes ir individų skaičių, laikantis laukinių gyvūnų laikymo nelaisvėje reikalavimų, nustatytų Taisyklių 4 priede. Aptvaro, voljero ar kito statinio įrengimo vieta ir forma turi būti parenkama taip, kad nesuardytų nusistovėjusių laisvėje gyvenančių laukinių gyvūnų migracijos kelių.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

20<sup>1</sup>. AAA apie Leidimų laikyti laukinius gyvūnus nelaisvėje išdavimą, jų galiojimo panaikinimą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas informuoja atitinkamą RAAD pagal aptvaro, voljero ar kito statinio numatomą įrengimo vietą. Jeigu aptvaras, voljeras ar kitas statinys planuojamas įrengti medžioklės plotuose, RAAD per 5 darbo dienas informuoja atitinkamą medžioklės plotų naudotoją.

*Papildyta punktu:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

20<sup>2</sup>. Nustačiusios, kad asmuo, kuriam išduotas leidimas laikyti laukinius gyvūnus nelaisvėje, pažeidžia Taisyklių ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių laukinės gyvūnijos naudojimą, reikalavimus ir nevykdo privalomojo nurodymo pašalinti pažeidimus, kontroliuojančios valstybės institucijos privalo per 5 darbo dienas apie tai informuoti raštu AAA. Remdamasi kontroliuojančios valstybės institucijos pateikta informacija, AAA priima sprendimą dėl Leidimo panaikinimo. Apie priimtą sprendimą Leidimo turėtojas informuojamas per 5 darbo dienas.

*Papildyta punktu:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

21. Leidimas išduodamas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo ir kitų reikalingų dokumentų gavimo dienos. Priėmus sprendimą dėl Leidimo neišdavimo ar panaikinimo, Asmuo informuojamas per 5 darbo dienas, nurodant tokio sprendimo motyvus.

22. Leidimo turėtojas, laikantis ar veisiantis gyvūnus maistui, kailiams, vaistams ir kitai produkcijai gauti, darbo ir kitais ūkininkavimo tikslais, juos registruoja vadovaudamasis Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir juose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 3D-234 „Dėl Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir juose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“ nuostatomis.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

23. Leidimo galiojimas panaikinamas:

23.1. pažeidus Leidimo bendrąsias ir papildomas sąlygas ir neįvykdžius aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų privalomojo nurodymo (-ų) pašalinti pažeidimus;

23.2. Leidimo turėtojo prašymu;

23.3. savivaldybės vykdomajai institucijai panaikinus sprendimą apriboti fizinių asmenų lankymąsi toje teritorijoje;

23.4. VMVT nustačius gyvūnų užkrečiamąją ligą, dėl kurios išplitimo rizikos nurodytoje teritorijoje negalėtų būti laikomi tam tikrų rūšių laukiniai gyvūnai, ir informavus apie tai raštu AAA.

*Punkto pakeitimai:*

24. Leidimas panaikinamas AAA direktoriaus įsakymu.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

25. Leidimo turėtojas apie Leidimo panaikinimą informuojamas raštu arba el. paštu per 3 darbo dienas nuo Leidimo panaikinimo datos.

26. Įrengus aptvarą ar voljerą miške, aptvaro ar voljero naudotojas privalo įrengti informacinius ženklus dėl apriboto lankymosi aptvaro ar voljero teritorijoje.

27. Aptvarų, voljerų ar kitų statinių naudotojas organizuoja ir atlieka darbus, susijusius su aptvarų, voljerų ar kitų statinių įrengimu, ir naudoja aptvarus, voljerus ir kitus statinius laukiniams gyvūnams laikyti vadovaudamasis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymu, Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymu, statybos techniniu reglamentu STR1.01.07:2010 „Nesudėtingi statiniai“, patvirtintu aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. D1-812 „Dėl Statybos techninio reglamento STR1.01.07:2010 „Nesudėtingi statiniai“ patvirtinimo“, šiomis Taisyklėmis, kitais teisės aktais.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

28. Laukiniai gyvūnai laikomi nelaisvėje pagal Taisyklių 4 priede nustatytus reikalavimus.

29. Kai laukiniai gyvūnai yra pervežami Lietuvos Respublikos teritorijoje į aptvarus, voljerus ar kitus statinius, kelionės metu būtina turėti Veterinarijos pažymėjimą, kurio forma patvirtinta Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2006 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. B1-387 „Dėl Veterinarijos pažymėjimo formos patvirtinimo“, ir Lietuvos Respublikoje vežamų gyvūnų važtaraštį, kurio forma patvirtinta Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2006 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. B1-207 „Dėl Lietuvos Respublikoje vežamų gyvūnų važtaraščio ir Leidimo paskersti gyvūną skerdykloje formų patvirtinimo“.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

30. Laikomi nelaisvėje saugomų rūšių laukiniai gyvūnai privalo būti pažymėti vadovaujantis Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo reikalavimais.

31. Įsigijus laikymui aptvaruose, voljeruose ar kituose statiniuose laukinius gyvūnus, būtina turėti jų kilmę (t. y. paėmimo iš gamtinės aplinkos, išveisimo ar įvežimo į Lietuvos Respubliką aplinkybes) ir teisėtą įsigijimą patvirtinančius dokumentus. Įvežant juos iš kitų valstybių, būtina turėti leidimus, išduotus pagal Prekybos laukiniais gyvūnais taisyklių reikalavimus.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

32. Aptvaruose, voljeruose ar kituose statiniuose laikomų gyvūnų gausa gali būti reguliuojama pagal Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse nustatytus reikalavimus dėl leidžiamų medžioklės įrankių ir priemonių naudojimo, saugaus elgesio medžioklės metu reikalavimus.

33. Aptvaruose, voljeruose ar kituose statiniuose nugaišę laukiniai gyvūnai turi būti tvarkomi vadovaujantis 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (OL 2009 L 300, p. 1).

34. Aptvaruose, voljeruose ar kituose statiniuose išauginti Lietuvos gamtoje natūraliai

gyvenančių laukinių gyvūnų rūšių gyvūnai gali būti perkelti tik laikantis Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos, patvirtintos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 352 (Žin., 2002, Nr. [81-3505](#)).

35. Aptvaruose, voljeruose ar kituose statiniuose išauginti gyvūnų hibridai, svetimžemių ir invazinių laukinių gyvūnų rūšių gyvūnai bei Lietuvos teritorijoje natūraliai negyvenę laukiniai gyvūnai negali būti išleidžiami į laisvę.

36. Ištrūkus į laisvę laukiniams gyvūnams, aptvarų, voljerų ar kitų statinių naudotojai privalo nedelsdami pranešti atitinkamam RAAD ir policijai apie kiekvieną nelaisvėje laikytą ir į laisvę ištrūkusių laukinių gyvūnų pabėgimo atvejį. Gyvūnų hibridai, svetimžemių ir invazinių laukinių gyvūnų rūšių gyvūnai bei Lietuvos teritorijoje natūraliai negyvenę laukiniai gyvūnai turi būti sugauti arba numarinti per trumpiausią įmanomą terminą, bet ne ilgesnį kaip vienas mėnuo.

37. Leidžiama išleisti į laisvę nelaisvėje laikomus Lietuvos teritorijoje natūraliai gyvenančių rūšių gyvūnus į buveines, iš kurių jie buvo paimti, ar į jiems būdingas buveines, jeigu tikėtina, kad laisvėje šie gyvūnai išgyvens. Leidimo turėtojas arba jo įgaliotas asmuo apie numatomą gyvūnų išleidimą į laisvę turi ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų raštu arba el. paštu pranešti pagal numatomą gyvūnų išleidimo vietą atitinkamam RAAD ir gauti jo raštišką pritarimą. RAAD, gavęs pranešimą apie numatomą gyvūnų išleidimą, per 5 darbo dienas pritaria arba pateikia motyvuotą atsakymą, kodėl gyvūnų negalima išleisti į laisvę. Atsakymą Leidimo turėtojui arba jo įgaliotam asmeniui RAAD pateikia raštu arba el. paštu.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

38. Leidimo turėtojai kiekvienais metais iki sausio 10 d. raštu arba elektroniniu paštu pagal aptvaro, voljero ar kito statinio buvimo vietą teikia atitinkamam RAAD duomenis apie aptvaruose, voljeruose ar kituose statiniuose laikomų laukinių gyvūnų rūšis, skaičius ir ženklumą. RAAD kiekvienais metais iki sausio 31 d. šiuos duomenis raštu arba el. paštu teikia AAA pagal patvirtintą formą (Taisyklių 5 priedas). AAA kiekvienais metais iki kovo 1 d. teikia Aplinkos ministerijai raštu arba elektroniniu paštu apibendrintą informaciją apie išduotus Leidimus nurodant suvestinėje aptvaro, voljero ar kito statinio savininką, vietą, laikomų gyvūnų rūšis ir skaičius.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

39. Leidimo turėtojai privalo tvarkyti registrą, kuriame įrašomi duomenys apie laikomus laukinius gyvūnus (rūšis, laukinių gyvūnų skaičius, amžius, lytis, sveikata, gimimo ir gaišimo datos, įsigijimo šaltinis, informacija apie laukinių gyvūnų perkėlimą, pervežimą į kitą vietą). Registre įrašai daromi apie kiekvieną gyvūną, įrašai atnaujinami per 14 kalendorinių dienų nuo duomenų pasikeitimo. Draudžiama į registrą įtraukti neteisingus duomenis apie nelaisvėje laikomus laukinius gyvūnus. Registras ir Leidimas turi būti pateikiamas aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams paprašius.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

40. Laukinių gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolė vykdoma vadovaujantis Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2006 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. B1-281 „Dėl gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolės“ (Žin., 2006, Nr. [48-1760](#)).

41. Ne rečiau kaip kas dvejus metus pagal aptvaro, voljero ar kito statinio buvimo vietą atitinkamas RAAD tikrina laukinių gyvūnų laikymo sąlygas aptvare, voljere ar kitame statinyje. Neplaniniai patikrinimai gali būti organizuojami gavus asmenų rašytinį motyvuotą skundą dėl Leidimo turėtojo veiklos, gavus kito kompetentingo viešojo administravimo subjekto rašytinį motyvuotą prašymą ar pavedimą atlikti Leidimo turėtojo veiklos patikrinimą, turint informacijos ar kilus pagrįstų įtarimų dėl Leidimo turėtojo veiklos, kuri gali neatitikti

Taisyklių ir kitų laukinės gyvūnijos apsaugą, naudojimą ir laikymą nelaisvėje reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, siekiant užtikrinti, kad yra pašalinti ankstesnio patikrinimo metu nustatyti trūkumai, kai yra priimtas RAAD direktoriaus motyvuotas sprendimas dėl skundo ar kitos gautos informacijos tyrimo.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

42. RAAD ir AAA konsultuoja ir teikia metodinę pagalbą Leidimų turėtojams ir Asmenims, ketinantiems gauti Leidimą, savo kompetencijos klausimais, įgyvendina kitas prevencinio pobūdžio priemones, padedančias Leidimų turėtojams laikytis teisės aktų reikalavimų.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

43. Privalomųjų patikrinimų planai skelbiami RAAD tinklalapyje.

44. RAAD Leidimo turėtoją apie privalomąjį patikrinimą informuoja raštu arba elektroniniu paštu ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

45. Patikrinimas atliekamas dalyvaujant Leidimo turėtojui arba jo įgaliotam asmeniui. RAAD pareikalavus, Leidimo turėtojas arba jo įgaliotas asmuo privalo pateikti visus dokumentus, susijusius su laukinių gyvūnų laikymu ir išigijimu, jeigu šių dokumentų Leidimo turėtojas nėra pateikęs kitam priežiūrą atliekančiam subjektui.

46. Jeigu aptvaras ar voljeras, įrengtas aptveriant mišką ar dalį miško, yra nenaudojamas 1 metus ir daugiau (jame nelaikomi laukiniai gyvūnai), RAAD kreipiasi į savivaldybės vykdomąją instituciją su siūlymu panaikinti sprendimą dėl fizinių asmenų lankymosi apribojimo šioje teritorijoje. Apie priimtą sprendimą RAAD Leidimo turėtoją ir AAA informuoja per 5 darbo dienas.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

47. Neteko galios nuo 2014-04-26

*Punkto naikinimas:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

48. Jei Leidimo galiojimas panaikinamas, gyvūnai savininko sprendimu gali būti perduodami kitiems Asmenims, turintiems Leidimą ir sąlygas laikyti perduodamus gyvūnus, arba numarinami teisės aktų nustatyta tvarka.

Kai Leidimas panaikinamas dėl padarytų teisės aktų pažeidimų, Leidimo turėtojui taikoma administracinio teisės pažeidimo procedūra ir sprendimai dėl laukinių gyvūnų perleidimo priimami laikantis Administracinių teisės pažeidimų kodekso nustatytų daiktų paėmimo ir (ar) konfiskavimo procedūrų.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

### **III. LAUKINIŲ GYVŪNŲ PAĖMIMAS IŠ BUVEINIŲ, STEBĖJIMAS, FILMAVIMAS, FOTOGRAFAVIMAS, NAUDOJIMAS MOKSLO, MOKYMO, ŠVIETIMO, ESTETIKOS TIKSLAIS**

49. Leidimas naudoti laukinius gyvūnus (Taisyklių 6 priedas) reikalingas:

49.1. laisvėje esančių laukinių gyvūnų paėmimui iš buveinių juos numarinant zoologinių kolekcijų sudarymui, mokslo, mokymo, švietimo, estetikos ar gausos reguliavimo tikslais (išskyrus gyvūnams ir atvejams, nurodytiems Taisyklių 50 punkte);

49.2. laisvėje esančių laukinių gyvūnų (išskyrus pelinius graužikus, kurmius, varliagyvius, moliuskus, vorus, vabzdžius ir kitus bestuburius gyvūnus) stebėjimui, fotografavimui, filmavimui, piešimui, balsų įrašinėjimui ir gyvūnų žymėjimui, matavimams ar kitiems tyrimams, kuriems gyvūnus reikia sugauti ar laikinai (iki 1 val.) paimti iš buveinių, arba jie yra trikdomi, pažeidžiamos jų buveinės ar gyvenamoji aplinka;

49.3. naudoti laukinius gyvūnus mokslo, mokymo, švietimo, estetikos tikslais juos paimant ar nepaimant iš buveinių, jeigu laukinių gyvūnų naudojimas numatomas saugomose teritorijose, kur yra apribotas žmonių lankymasis;

49.4. paimti iš rūšies buveinės medžiojamiesiems gyvūnams priskiriamų rūšių gyvūnus ne Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse nustatytu medžiojimo termino metu.

50. Leidimas naudoti laukinius gyvūnus nereikalingas:

50.1. kai gyvūnai nepaimami iš buveinių, netrikdomi ir nepadaroma žala jų būstams ar buveinėms;

50.2. paimti pelinius graužikus, kurmius, moliuskus, varliagyvius, vorus, vabzdžius ir kitus bestuburius gyvūnus, kurie nepriskirti saugomoms rūšims pagal Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymą;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

50.3. paimti iš buveinių visų rūšių žuvis, nėges ir vėžius. Žuvys, nėgės ir vėžiai iš rūšies buveinių paimami Mėgėjų žvejybos vidaus vandenyse taisyklių, Verslinės žvejybos Lietuvos žuvininkystės vidaus vandens telkiniuose taisyklių, Specialiosios žvejybos vidaus vandenyse tvarkos aprašo, Specialiosios žvejybos jūrų vandenyse taisyklių, Verslinės žvejybos Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir priekrantės žvejybos specialiųjų reikalavimų nustatyta tvarka;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

50.4. paimti medžiojamųjų rūšių gyvūnus, kurie pagal Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklės priskiriami medžiojamiesiems gyvūnams ir turi Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse nustatytus jų medžiojimo terminus. Šie gyvūnai nustatytuoju medžiojimo termino metu paimami iš buveinių Medžioklės Lietuvos Respublikoje taisyklių nustatyta tvarka;

50.5. sodybose ir negyvenamuose pastatuose bei jų priklausiniuose šių objektų savininkams, valdytojams ir naudotojams nepaisant Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse nustatytų terminų, naudojant Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse numatytas leistinas gaudymo priemones, gaudyti bei pasiimti tų rūšių plėšriuosius medžiojamuosius gyvūnus, kuriems minėtose taisyklėse yra nustatytas leistinas jų medžioklės terminas.

50.6. kai reguliuojama medžiojamųjų gyvūnų gausa teritorijose, kuriose pagal Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymo 7 straipsnio 2 dalies reikalavimus medžioti draudžiama, vadovaujamosi Medžiojamųjų gyvūnų gausos reguliavimo teritorijose, kuriose medžioti draudžiama, tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. 513 „Dėl Medžiojamųjų gyvūnų gausos reguliavimo teritorijose, kuriose medžioti draudžiama, tvarkos patvirtinimo.

*Papildyta punktu:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

51. Leidimus naudoti laukinius gyvūnus išduoda AAA.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

52. Asmuo, ketinantis vykdyti Taisyklių 49 punkte nurodytų rūšių veiklas, AAA privalo raštu arba elektroniniu paštu pateikti prašymą dėl leidimo naudoti laukinius gyvūnus.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

53. Prašyme turi būti:

53.1. fizinio asmens vardas, pavardė, adresas arba juridinio asmens, kitos organizacijos, jos atstovybės ar filialo pavadinimas, buveinės adresas, kodas ir kontaktiniai duomenys (telefono, fakso numeriai, elektroninio pašto adresas);

53.2. norimų naudoti gyvūnų ar jų grupių pavadinimai, naudojimo būdas ir tikslas, laikas, vieta (vietos), paėmimo būdas, ketinamas paimti gyvūnų kiekis (jeigu gyvūnus ketinama paimti iš buveinių);

53.3. medžiotojo, vardas, pavardė, medžiotojo bilieto numeris (tais atvejais, kai paėmimui bus naudojami medžiojimo įrankiai, nustatyti Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse);

53.4. jei paraišką teikia juridinis asmuo, kita organizacija, jos atstovybė ar filialas – fizinių asmenų, vykdysiančių paėmimą, vardai, pavardės, atsakingas asmuo;

53.5. kitos, leidimo naudoti laukinius gyvūnus prašančio asmens nuomone, svarbios aplinkybės;

53.6. fizinio asmens parašas (jei paraišką teikia fizinis asmuo), juridinio asmens, kitos organizacijos ar jos filialo vadovo ar jo įgalioto asmens parašas.

54. Leidimą naudoti laukinius gyvūnus išduodanti institucija, gavusi prašymą ir nustačiusi, kad jame nurodyti ne visi reikiami duomenys ir informacija, per 5 darbo dienas apie tai raštu arba el. paštu praneša pareiškėjui. Tokiu atveju terminas, nurodytas Taisyklių 55 punkte, skaičiuojamas nuo patikslintų duomenų gavimo dienos.

55. Leidimą naudoti laukinius gyvūnus išduodanti institucija, išnagrinėjusi pateiktą prašymą, leidimą išduoda arba motyvuotai atsisako jį išduoti ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos. Apie priimtą neigiamą motyvuotą sprendimą pareiškėjas informuojamas raštu arba el. paštu.

56. Leidimas naudoti laukinius gyvūnus neišduodamas, jeigu:

56.1. laukinių gyvūnų naudojimo tikslas neatitinka Taisyklių 49.1 punkte nustatytų tikslų;

56.2. jei ketinama medžioti ar paėmimą vykdyti iš motorinių transporto priemonių, tarp jų ir lėktuvų;

56.3. jei ketinama medžioti ar paėmimą vykdyti naudojant kaip jauką aklius ar sužalotus gyvūnus, taip pat naudojant magnetofonus, elektrinius ir elektroninius prietaisus, kurie gali užmušti ar apsvaiginti, dirbtinės šviesos šaltinius, veidrodžius ir kitokius akinančius prietaisus, prietaisus taikiniams apšviesti, taikiklius naktiniam šaudymui, kuriuos sudaro elektroninio vaizdo didintuvai arba vaizdo konverteriai, sprogmenis, tinklus ar spąstus, kurie yra neatrankiniai pagal jų principą arba naudojimo sąlygas, arbaletus, nuodus ir užnuodytus ar anestezuojančius jaukus, dujas ar dūmus, naudojamus gyvūnui išvaryti, pusiau automatinius ir automatinius ginklus su dėtuve, kurioje telpa daugiau nei du šoviniai;

56.4. prašyme nurodyti ne visi Taisyklių 54 punkte išvardyti duomenys ir informacija; ir Asmuo nepateikė nurodytų papildomų duomenų ir informacijos;

56.5. prašyme nurodyti klaidingi duomenys;

56.6. prašymą pasirašė ne juridinis asmuo, kitos organizacijos ar jos filialo vadovas arba jo įgaliotas asmuo.

57. AAA, prieš išduodama Leidimą naudoti laukinius gyvūnus, jei naudoti laukinius gyvūnus numatoma ir saugomose teritorijose, raštu arba el. paštu suderina leidimo sąlygas su atitinkamos saugomos teritorijos direkcija. AAA gali kreiptis į VSTT su prašymu pateikti informaciją ar teritoriją, kurioje numatoma naudoti laukinius gyvūnus, priskiriama saugomoms teritorijoms. VSTT informaciją pateikia per 3 darbo dienas.

*Punkto pakeitimai:*

58. Jeigu AAA išduoda leidimą naudoti laukinius gyvūnus, kai iš anksto negalima nustatyti, kur ir kokių rūšių laukiniai gyvūnai bus naudojami, AAA gali nenurodyti leidime konkrečių rūšių, kurias leidžiama naudoti, ir naudojimo vietos, leidimo papildomų sąlygų skiltyje iš anksto aptariamos naudojimo sąlygos ir nustatomi draudimai.

59. Jei Taisyklių 49.1 ir 49.4 punktuose nurodyta veikla vykdoma medžioklės plotuose Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių nustatytais būdais, apie AAA išduoto leidimo naudoti laukinius gyvūnus naudojimo vietą šio leidimo turėtojas ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas raštu arba el. paštu informuoja atitinkamą RAAD ir suderina su saugomų teritorijų direkcija, jei planuojama naudoti laukinius gyvūnus šioje saugomoje teritorijoje ar jos direkcijai priskirtoje saugomoje teritorijoje.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

60. Jei Taisyklių 49.1 ir 49.4 punktuose nurodyta veikla vykdoma medžioklės plotuose Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių nustatytais būdais, ją vykdysiantis leidimą naudoti laukinius gyvūnus turintis asmuo privalo ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas raštu arba el. paštu informuoti medžioklės plotų naudotojus ir atitinkamą RAAD apie numatomą vykdyti veiklą ir nurodyti tikslią datą ir vietą.

61. Jeigu leidimas naudoti laukinius gyvūnus išduodamas paimti laukinius gyvūnus iš buveinių, pasibaigus šio leidimo galiojimo laikui, jį turėjęs Asmuo leidimą išdavusiai institucijai per 10 darbo dienų raštu pateikia ataskaitą, kurioje nurodomos paimtų laukinių gyvūnų rūšys ir skaičius. Ataskaitos pateikimo data nurodoma leidimo naudoti laukinius gyvūnus papildomų sąlygų eilutėje.

62. Leidimas naudoti laukinius gyvūnus išduodamas ne ilgesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui.

63. Asmuo, vykdantis 49 punkte nurodytą veiklą, privalo su savimi turėti Leidimą naudoti laukinius gyvūnus.

64. Kiekvienais metais iki balandžio 1 d. AAA parengia ir Aplinkos ministerijai pateikia praėjusių metų ataskaitą apie išduotus leidimus naudoti laukinius gyvūnus ir jų gavėjų pateiktus duomenis, pateiktus pasibaigus leidimo naudoti laukinius gyvūnus galiojimo laikui.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

65. Laikiniai paimti laukinius gyvūnus iš jų natūralių buveinių (gamtinės aplinkos) laikinos globos ir gydymo tikslais ir juos laikyti nelaisvėje leidžiama be Leidimo naudoti laukinius gyvūnus. Nelaisvėje laikomiems laukiniams gyvūnams, paimtiems iš buveinių globos ir gydymo tikslais, turi būti sudaromos tinkamos sąlygos išgijimui vadovaujantis Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymu ir šių Taisyklių 4 priede nurodytais reikalavimais.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

65<sup>1</sup>. Išgijusius laukinius gyvūnus būtina grąžinti į buveines, iš kurių jie paimti, arba perkelti į voljerus, aptvarus ar kitus statinius, įrengtus pagal šių Taisyklių 4 priedo I dalies reikalavimus, jeigu tikėtina, kad laisvėje šie gyvūnai neišgyvens. Globos tikslais paimti ir nuolatos laikomi nelaisvėje laukiniai gyvūnai privalo turėti veterinarijos gydytojo raštišką išvadą, kuria patvirtinama, kad gyvūnui reikalinga nuolatinė globa.

*Papildyta punktu:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

#### **IV. ZOOLOGINIŲ KOLEKCIJŲ SUDARYMAS IR INFORMACIJOS APIE JAS KAUPIMAS**

66. Asmenys gali paimti laukinius gyvūnus iš buveinių zoologinėms kolekcijoms sudaryti ir papildyti:

66.1. saugomų rūšių gyvūnus ir laukinius paukščius – pagal Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašą;

66.2. medžiojamuosius gyvūnus – pagal Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisykles;

66.3. laukinius gyvūnus – pagal šių Taisyklių III skyriuje nustatytus reikalavimus.

67. Draudžiama:

67.1. rinkti bei sudaryti visų rūšių laukinių gyvūnų kiaušinių, netgi jei jie yra tušti, kolekcijas, išskyrus mokymo ir mokslo tiriamiesiems darbams, turint leidimą naudoti saugomas rūšis pagal Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašą arba leidimą naudoti laukinius gyvūnus, išduotą pagal šių Taisyklių reikalavimus;

67.2. sudaryti ir papildyti zoologines kolekcijas neteisėtai paimtais iš natūralių rūšies buveinių, neteisėtai į Lietuvos Respubliką įvežtais ar kitais neteisėtais būdais įgytais laukinių gyvūnų egzemplioriais, neturint Prekybos laukiniais gyvūnais taisyklėse numatytų teisėtą įsigijimą patvirtinančių dokumentų.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

68. Zoologinės kolekcijos tvarkytojas privalo raštu arba elektroniniu paštu pateikti informaciją AAA apie zoologinę kolekciją, jeigu ji eksponuojama ar ketinama ją eksponuoti, ar papuošti viešas vietas, pateikti visą informaciją apie šią zoologinę kolekciją sudarančias laukinių gyvūnų rūšis. Eksponuojamos ar puošiančios viešas vietas zoologinės kolekcijos tvarkytojas kiekvienais metais iki sausio 15 d. privalo raštu arba elektroniniu paštu teikti AAA informaciją, kokiomis rūšimis zoologinė kolekcija papildyta, kiekis ir papildymo data, informacija apie zoologinės kolekcijos tvarkytojo pasikeitimą ir kita, zoologinės kolekcijos tvarkytojo nuomone, svarbi informacija.

Informacijos apie zoologinę kolekciją nereikia teikti zoologijos sodams turintiems AAA išduotą leidimą įkurti zoologijos sodą ir teikiantiems informaciją ir duomenis apie zoologijos sode laikomus laukinius gyvūnus pagal Leidimų zoologijos sodams įkurti išdavimo ir zoologijos sodų tvarkymo ir kontrolės tvarkos aprašą, ir Leidimo laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus turėtojams, kurie teikia informaciją ir duomenis apie laikomus laukinius gyvūnus pagal Taisyklių 38 punktą.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

68<sup>1</sup>. Zoologinę kolekciją sudarantys egzemplioriai privalo turėti Prekybos laukiniais gyvūnais taisyklėse nurodytus teisėtą įsigijimą patvirtinančius dokumentus ar jų kopijas.

*Papildyta punktu:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

69. AAA kaupia informaciją apie zoologines kolekcijas Zoologinių kolekcijų registre, kuriame nurodomas zoologinės kolekcijos numeris, zoologinės kolekcijos tvarkytojas, kolekcijos laikymo adresas, informacijos apie kolekciją pateikimo data ir ataskaitos pateikimo data.

## **V. LAUKINIŲ GYVŪNŲ ŽYMĖJIMAS**

70. Bet koks gyvūnų paženklimas ženklų neturi trukdyti gyvūnui laisvai judėti, tenkinti fiziologinius poreikius ar kitaip jam kenkti. Ženklinti laukinius gyvūnus galima tik konkrečiai kiekvienai gyvūnų grupei ar rūšiai ženklinti pritaikytomis priemonėmis. Gyvūnų gaudymo ir ženklavimo priemonės, būdai, metodai privalo būti pagrįsti laukinių gyvūnų

biologijos bei ekologijos ypatumais ir būti jiems nekenksmingi, netraumuoti bei sukelti kuo mažesnę stresą.

71. Saugomų rūšių laukinių gyvūnų žymėjimo reikalavimus nustato Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašas ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2007 m. kovo 16 d. įsakymas Nr. B1-306 „Dėl nelaisvėje laikomų laukinių gyvūnų ženklavimo“ (Žin., 2007, Nr. [35-1309](#)).

72. Laisvėje gyvenančius laukinius gyvūnus ženklinti leidžiama tik vykdant mokslo tiriamuosius darbus ir turint Taisyklių III skyriuje nurodytą leidimą naudoti laukinius gyvūnus (jeigu jis reikalingas pagal Taisyklių 49.2. punkto reikalavimus).

73. Aptvaruose, voljeruose ir kituose statiniuose eksperimentiniais, veisimo ar kitais tikslais laikomi gyvūnai gali būti žymimi pagal savininko pasirinktą sistemą (ženklų numeracija, spalva ir pan.).

## **VI. LAUKINIŲ GYVŪNŲ KRYŽMINIMAS IR VEISIMAS**

74. Kryžminti skirtingų laukinių, laukinių ir naminių rūšių gyvūnus, kryžminimui naudoti hibridus, ir toliau šiuos gyvūnus veisti leidžiama tik mokslo ir (ar) mokymo įstaigoms mokslinių tyrimų tikslais, turint AAA išduotą Leidimą naudoti laukinius gyvūnus (Taisyklių 6 priedas).

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

75. Mokslo ir (ar) mokymo įstaiga, ketinanti vykdyti laukinių gyvūnų kryžminimą mokslinių tyrimų tikslais, pateikia AAA raštišką prašymą. Prašyme nurodomas juridinio asmens, kitos organizacijos, jos atstovybės ar filialo pavadinimas, adresas, telefono ir fakso numeriai, elektroninio pašto adresas, atsakingo už numatomus darbus asmens vardas ir pavardė, vietovė, kurioje bus vykdomi numatomi darbai ir laikomi gyvūnai. Su prašymu pateikiama pagrindžiamoji informacija apie numatomų darbų tikslus ir laukiamus rezultatus.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

76. AAA, gavusi prašymą, dėl leidimo išdavimo (neišdavimo) konsultuojasi su Aplinkos ministerija ir, esant reikalui, su mokslo institucijomis. Konsultacijų metu ir prieš išduodant leidimą kryžminimui įvertinamas šios veiklos tikslingumas ir ar gyvūnų hibridai neturės galimybės patekti į laisvę.

77. Leidimą laukinių gyvūnų naudojimui (leidime nurodant, kad leidžiama gyvūnus kryžminti) AAA išduoda arba pateikia raštišką motyvuotą atsakymą dėl leidimo neišdavimo per 20 darbo dienų. AAA, gavusi prašymą ir nustačiusi, kad prašyme pateiktos informacijos neužtenka priimti sprendimui dėl leidimo kryžminimui išdavimo, apie tai per 15 darbo dienų praneša raštu pareiškėjui ir nustato 10 darbo dienų terminą papildomai informacijai pateikti. Tokiu atveju leidimo išdavimo (arba motyvuoto atsakymo pateikimo) terminas skaičiuojamas nuo papildomos informacijos pateikimo dienos.

78. Veisiant ir kryžminant laukinius gyvūnus, turi būti laikomasi Taisyklių 4 priede nustatytų reikalavimų.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

## **VII. IŠKAMŠŲ IŠ LAUKINIŲ GYVŪNŲ GAMINIMAS**

79. Aplinkos ministerijos įgaliotas respublikinis specializuotas muziejus (toliau – Muziejus) organizuoja metalinių iškamšų žymėjimo ženklų (toliau – Žetonai) pagaminimą ir išdavimą, vykdo iškamšų gamintojų (taksidermistų) darbo koordinavimą, pagamintų iškamšų apskaitą, nustato iškamšų gamybos registro (toliau – Registras) pavyzdinę formą ir iki

kiekvienų metų balandžio 1 d. parengia ir AAA pateikia išsamią informaciją apie praėjusių metų iškamšų gamybą Lietuvos Respublikoje. Apibendrintai turi būti pateikiama informacija apie per praėjusius metus iš iškamšų gamintojų sukauptus duomenis, apie iškamšų gamybą Lietuvoje, žetonų išdavimą, teikiamos išvados ir analizė.

80. Lietuvos Respublikos teritorijoje pagamintos roplių, paukščių ir žinduolių iškamšos ženklinamos žetonais, ant kurių turi būti šie įrašai: žetono serija, numeris ir žodis „LITHUANIA“, išskyrus iškamšas, pagamintas ar įgytas iki 2010 m. sausio 1 d.

81. Registro lapai turi būti sunumeruoti, susiūti ir užantspauduoti susiuvimo vietoje paskutiniame lape. Įrašai turi būti be pataisymų, o, jei taisymai buvo daryti, jie turi būti patvirtinti Registrą pildančio asmens parašu.

82. Gaminti iškamšas leidžiama tik asmenims, turintiems žetonus ir registruojantiems visas savo pagamintas iškamšas Registre. Šie reikalavimai netaikomi, kai gaminami (ruošiami) tik medžioklės trofėjai (kailiai, iltys, kaukolės su ragais ir pan.) iš laukinių gyvūnų, sumedžiotų vadovaujantis Medžioklės Lietuvos Respublikoje taisyklėmis.

83. Draudžiama priimti visų rūšių gyvūnus ir gaminti iš jų iškamšas, jei jie buvo neteisėtai sumedžioti, nušauti ar kitaip tyčia numarinti, išskyrus atvejus, kai neteisėtai paimti gyvūnai yra realizuojami Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, į valstybės pajamas perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, grąžinimo ir pripažinimo atliekomis taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 26 d. nutarimu Nr. 634 (Žin., 2004, Nr. [86-3119](#)), nustatyta tvarka.

84. Iškamšų gamintojas gali paimti visų rūšių laukinius gyvūnus ar jų dalis iškamšų gaminimui tik iš asmenų, pateikusių laukinių gyvūnų ar jų dalių teisėtą įsigijimą patvirtinančius dokumentus ar jų kopijas. Jeigu dėl iškamšos pagaminimo kreipiasi asmuo, neturintis laukinių gyvūnų ar jo dalių teisėtą įsigijimą patvirtinančių dokumentų, iškamšų gamintojas apie tai nedelsdamas raštu (arba el. paštu) informuoja atitinkamą RAAD, kurio kontroliuojamoje teritorijoje yra iškamšų gamybos vieta.

85. Iškamšų gamintojas, priėmęs negyvą laukinį gyvūną iškamšos gamybai, nedelsdamas ant gyvūno kojos pritvirtina žetoną ir daro įrašą apie gyvūną Registre, nurodydamas gyvūno rūšį, tikslią arba numanomą žuvimo priežastį, matomus sužalojimus, jo radimo vietą, laiką bei kitas aplinkybes, radėjo asmens duomenis (vardą, pavardę, adresą), apytikslį gyvūno amžių, lytį, teisėtą įsigijimą patvirtinančio dokumento pavadinimą ir numerį. Kiekvienam tokiam įrašui suteikiamas numeris, kuris turi būti toks pat, kaip ir numeris, esantis ant žetono, pritvirtinto ant gyvūno, vėliau, pagaminus iškamšą ar preparatą, šis žetonas turi būti perkeltas ir pritvirtintas prie jo stovo ar kitos tinkamos ir matomos vietos. Jeigu gyvūnas sunaikinamas, apie tai daromas įrašas Registre, o jo žymėjimui naudotas žetonas kartu su Taisyklių 86.2 punkte nurodyta pateikti informacija grąžinamas Muziejui.

86. Iškamšų gamintojas privalo:

86.1. griežtai laikytis Muziejaus nustatytų iškamšų žymėjimo būdų;

86.2. kiekvienais metais iki vasario 1 d. Muziejui pateikti informaciją apie pagamintas iškamšas;

86.3. tinkamai saugoti žetonus, užtikrinti, kad jie nepatektų kitiems asmenims;

86.4. praradus žetonus, apie tai nedelsiant pranešti Muziejui, nurodant prarastų žetonų numerius;

86.5. kai iškamšų gamyba nutraukiama, nedelsiant Muziejui grąžinti iš jo gautus ir nepanaudotus žetonus;

86.6. darbo vietoje laikyti Registrą ir žetonus;

86.7. leisti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams, pateikusiems tarnybinių pažymėjimą, paprašius patikrinti ar apžiūrėti gamybines patalpas, šaldytuvus, turimus gyvūnus, iškamšas, žetonus ir Registrą;

86.8. laikytis Taisyklių ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių laukinės gyvūnijos naudojimą, reikalavimų.

87. Pagamintas iškamšas mokykloms, muziejams, kitoms mokslo ar mokymo institucijoms, miškų urėdijoms ir saugomų teritorijų direkcijoms eksponuoti švietimo ir mokymo tikslais ar kitaip naudoti leidžiama tik turint šių iškamšų (gyvūnų) teisėtą įgijimą patvirtinančius dokumentus, iškamšos privalo būti paženklintos žetonais. Komerciniais tikslais iškamšos eksponuojamos ar kitaip naudojamos vadovaujantis Prekybos laukiniais gyvūnais taisyklių reikalavimais.

## **VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

88. Asmenys, pažeidę Taisyklių reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

---

(Leidimo laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus forma)  
(Herbas)

**LEIDIMAS LAIKYTI NELAISVĖJE LAUKINIUS GYVŪNUS**

20 .... m. ....d. Nr.

\_\_\_\_\_  
(vieta)

Leidimas išduotas.....  
(fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas, adresas arba juridinio asmens, kitos organizacijos, jos atstovybės ar filialo pavadinimas, kodas, adresas)  
.....

Leidžiama nelaisvėje laikyti \_\_\_\_\_  
(laukinio gyvūno rūšis)

Aptvaro, voljero ar kito statinio adresas, žemės sklypo kadastrinis numeris:

Laukinių gyvūnų laikymo nelaisvėje tikslas:

Aptvaro, voljero ar kito statinio duomenys:

1. Lauko patalpų dydis (m<sup>2</sup>): .....
2. Vidaus patalpų dydis (m<sup>2</sup>): .....
3. Aukštis (m): .....
4. Kiti duomenys: .....
5. Aptvaras, voljeras ar kitas statinys įrengtas miške
6. Aptvaras, voljeras ar kitas statinys įrengtas saugomoje teritorijoje

Taip ☐

Taip ☐

Saugomos teritorijos, kurioje įrengtas aptvaras, voljeras ar kitas statinys, direkcijos pavadinimas:

**Bendrosios leidimo sąlygos:**

1. Aptvaro, voljero ar kito statinio įrengimo vieta ir forma turi būti parenkama taip, kad nesuardytų nusistovėjusių laisvėje gyvenančių laukinių gyvūnų migracijos kelių;
2. Laukiniai gyvūnai nelaisvėje turi būti laikomi pagal Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklių 4 priede nustatytus reikalavimus;
3. Leidimo turėtojas privalo kiekvienais metais iki sausio 10 d. raštu arba elektroniniu paštu pateikti LR AM \_\_\_\_\_ RAAD duomenis apie aptvaruose, voljeruose ar kituose statiniuose laikomų laukinių gyvūnų rūšis, skaičių ir žymėjimą;
4. Leidimo turėtojas privalo tvarkyti laikomų laukinių gyvūnų registrą;
5. Leidimo turėtojas privalo laikytis Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklių ir kitų teisės aktų reikalavimų.

**Papildomos leidimo sąlygos:**

\_\_\_\_\_  
(pareigų pavadinimas)

A. V.

\_\_\_\_\_  
(parašas) (vardas ir pavardė)

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

## **DRAUDŽIAMŲ LAIKYTI NELAISVĖJE LAUKINIŲ GYVŪNŲ RŪŠIŲ SĄRAŠAS**

1. Krokodilai (Crocodylia), visos rūšys
2. Kloakiniai (Monotremata), visos rūšys
3. Nepilnadančiai (Edentata), visos rūšys
4. Kaguonai (Dermoptera), visos rūšys
5. Beždžionės (Primates), visos rūšys
6. Šuniniai (Canidae), išskyrus rudąją lapę (*Vulpes vulpes*)
7. Lokiniai (Ursidae), visos rūšys
8. Didžioji panda (Ailuropoda melanoleuca)
9. Mažoji panda (Ailurus fulgens)
10. Paprastasis meškėnas (Procyon lotor)
11. Kiauniniai (Mustelidae), išskyrus šeško naminę formą (*Mustela putorius furo*)
12. Viveriniai (Viverridae), visos rūšys
13. Hieniniai (Hyaenidae), visos rūšys
14. Katiniai (Felidae), visos rūšys
15. Irklakojai (ruoniniai) (Pinnipedia), visos rūšys
16. Banginiai (Cetacea), visos rūšys
17. Sirenos (Sirenia), visos rūšys
18. Straubliniai (Proboscidea), visos rūšys
19. Tapyriniai (Tapiridae), visos rūšys
20. Raganosiniai (Rhinocerotidae), visos rūšys
21. Vamzdžiadančiai (Tubulidentata), visos rūšys
22. Hipopotaminiai (Hippopotamidae), visos rūšys
23. Žirafiniai (Giraffidae), visos rūšys
24. Skujuočiai (Pholidota), visos rūšys
25. Pilkoji (karolininė) voverė (*Sciurus carolinensis*)
26. Baltaskruostė stačiauodegė antis (*Oxyura jamaicensis*)
27. Amerikinis balinis vėžlys (*Chrysemys picta*)
28. Raštuotuotasis (raudonausis) vėžlys (*Trachemys scripta elegans*)
29. Jautinė varlė (*Rana catesbiana*)

Pastaba. Sąraše nurodoma konkreti rūšis arba aukštesnis sisteminis vienetas (šeima arba būrys), todėl atveju laikoma, kad visos rūšys, kurias jungia šis sisteminis vienetas, taip pat įrašytos į sąrašą.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

**(Prašymo gauti leidimą laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus forma)**

\_\_\_\_\_  
(pareiškėjas (fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas arba juridinio asmens, kitos organizacijos, jos atstovybės  
ar filialo pavadinimas, kodas)

\_\_\_\_\_  
(adresas, telefono/fakso numeris, elektroninio pašto adresas, kiti duomenys)

**PRAŠYMAS GAUTI LEIDIMĄ LAIKYTI NELAISVĖJE LAUKINIUS GYVŪNUS**

20.....m. ....d. Nr.

Prašome išduoti leidimą laikyti nelaisvėje \_\_\_\_\_  
(laukinio gyvūno rūšis)

Numatomų laikyti individų skaičius (iš jų patinų, patelių, jauniklių):

.....

Laukinių gyvūnų laikymo nelaisvėje tikslas (-ai):

.....

Planuojamo įrengti aptvaro, voljero ar kito statinio adresas, žemės sklypo kadastrinis numeris:

.....

Numatomo įrengti aptvaro, voljero ar kito statinio duomenys:

1. Lauko patalpų dydis (m<sup>2</sup>): .....

2. Vidaus patalpų dydis (m<sup>2</sup>): .....

3. Aukštis (m): .....

4. Kiti duomenys: .....

5. Aptvarą, voljerą ar kitą statinį numatoma įrengti miške\* Taip ☐ Ne ☐

Priedami dokumentai:

Žemės (statinio) nuosavybės teisę ar kitą valdymo teisę patvirtinantys dokumentai (ar kopijos) lapas (-ai)

☐

Žemės sklypo bendraturčių sutikimai (jei žemės sklypas priklauso bendrosios nuosavybės teise) (ar kopijos) lapas (-ai)

☐

Žemės sklypo (statinio) planas su numatomo įrengti aptvaro schema (ar kopija) lapas (-ai)

☐

Savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimas apriboti fizinių asmenų lankymąsi toje teritorijoje (ar kopija) lapas (-ai)

☐

\_\_\_\_\_  
(pareigų pavadinimas, jei  
prašymą teikia juridinis  
asmuo, kita organizacija,  
jos atstovybė ir filialas)

\_\_\_\_\_  
(parašas)

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė)

\*Jeigu atsakymas „Taip“, prie prašymo privaloma pateikti savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimą apriboti fizinių asmenų lankymąsi toje teritorijoje.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

## LAUKINIŲ GYVŪNŲ LAIKYMO NELAISVĖJE REIKALAVIMAI

### I. GYVŪNŲ LAIKYMO NELAISVĖJE BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1. Laukinius gyvūnus (toliau – Gyvūnai) laikant nelaisvėje, turi būti atsižvelgiama į rūšių biologinius poreikius ir rūšiai būdingą socialinį jautrumą.

2. Patalpų, voljerų, aptvarų, narvų, baseinų, terariumų ir kitų patalpų, kuriose laikomi gyvūnai (toliau – Patalpos), minimalūs dydžiai nelaisvėje laikomiems gyvūnams nustatyti 1 lentelėje „Nelaisvėje laikomų laukinių gyvūnų patalpų minimalūs dydžiai“. Jeigu šioje lentelėje nėra konkrečios rūšies, jai taikomi patalpų minimalūs dydžiai, kurie nustatyti panašaus dydžio ir panašios sisteminės grupės gyvūnams.

3. Nelaisvėje laikant gyvūnus:

3.1. laikymo patalpos turi tenkinti visus gyvūnų poreikius ir nevaržyti jų gyvybinių funkcijų ir veiklos;

3.2. gyvūnai turi nepatirti skausmo, streso, nepatogumų;

3.3. turi būti atsižvelgiama į natūralius kiekvienos rūšies gyvybinius ciklus, temperatūros režimą, šviesos ir tamsos proporcijas. Trūkstant natūralaus apšvietimo, jis kompensuojamas dirbtine šviesa;

3.4. gyvūnams susirgus, jie turi būti gydomi, suteikiama veterinarinė pagalba. Sergantiems gyvūnams karantinuoti turi būti sudarytos sąlygos laikyti juos atskirai nuo sveikų gyvūnų;

3.5. gyvūnus laikant lauko aptvaruose ar voljeruose, turi būti sudaromos sąlygos apsaugoti juos nuo skersvėjų, kritulių, saulės, kitų stresą sukeliančių dirgiklių;

3.6. gyvūnai maitinami periodiškai pilnaverčiu kiekvienai rūšiai ar rūšių grupei būdingu maistu, nuolat aprūpinami vandeniu (žinduoliai ir paukščiai turi nuolat turėti vandens, ropliai – pagal rūšies biologinius ypatumus) bei maisto įsisavinimui būtinomis medžiagomis (gastrolitais ir kt.). Veisiamiems, besiruošiantiems žiemos įmygiui, sergantiems ir karantinuojamiems gyvūnams sudaromi atskiri racionai, kurie pakeičiami, pasikeitus gyvūno fiziologinei būsenai ar sveikatos būklei.

4. Draudžiama kartu laikyti giminingų, galinčių laisvai kryžmintis rūšių gyvūnus, išskyrus atvejus, kai pagal šių Taisyklių reikalavimus yra gautas Leidimas naudoti laukinius gyvūnus kryžminimui (Taisyklių 5 priedas).

5. Laikant nelaisvėje laukinius gyvūnus, turi būti užtikrinama, kad gyvūnai neištrūktų ir neturėtų galimybių ištrūkti į laisvę; būtų užtikrinamas lankytojų saugumas (zoologijos soduose ir lankomuose voljeruose, aptvaruose ir kituose objektuose, kuriuose laikomi laukiniai gyvūnai).

#### 1 lentelė

#### Nelaisvėje laikomų gyvūnų patalpų minimalūs dydžiai, m<sup>2</sup>

| Eilės Nr. | Gyvūnų rūšis arba aukštesnė sisteminė grupė, gyvūnų skaičius   | Lauko patalpa, m <sup>2</sup> | Vidaus patalpos, m <sup>2</sup> | Aukštis, m | Kiti reikalavimai                          |
|-----------|----------------------------------------------------------------|-------------------------------|---------------------------------|------------|--------------------------------------------|
| 1.        | VARLIAGYVIAI                                                   |                               | 0,5                             | 0,6        | tinkama šviesa ir drėgmė, galimybė slėptis |
| 2.        | ROPLIAI                                                        |                               |                                 |            |                                            |
| 2.1.      | smulkūs ropliai (driežai, gyvatės) – 10 vnt. (iki 0,5 m ilgio) |                               | 1                               | 0,6        |                                            |

| Eilės Nr. | Gyvūnų rūšis arba aukštesnė sisteminė grupė, gyvūnų skaičius                | Lauko patalpa, m <sup>2</sup> | Vidaus patalpos, m <sup>2</sup> | Aukštis, m | Kiti reikalavimai                                                                                                     |
|-----------|-----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|---------------------------------|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2.2.      | gyvatės iki 1,5 m ilgio, 2 vnt.                                             |                               | 2                               | 1          | įrengtos vietos slėptis ir laiptoti                                                                                   |
| 2.3.      | vidutiniai ropliai (agamos, baziliskai, scinkai) 2 vnt.                     |                               | 1                               | 0,6        |                                                                                                                       |
| 2.4.      | stambūs ropliai (pitonai, anakondos) (iki 4 m ilgio), 4 vnt.                |                               | 3                               | 1,5–2      | akmenys šliaužioti ir odai valyti                                                                                     |
| 2.5.      | stambūs ropliai (pitonai, anakondos) (ilgesni kaip 4 m), 2 vnt.             |                               | 4                               | 2          | akmenys šliaužioti ir odai valyti                                                                                     |
| 2.6.      | varanai, nuodadančiai ir kt. tokio dydžio driežai (apie 1 m ilgio) – 2 vnt. |                               | 2                               | 1          | įrengtos vietos slėptis ir laiptoti                                                                                   |
| 2.7.      | smulkūs ir vidutiniai vėžliai (nuo 4 cm iki 30 cm), 4 vnt.                  |                               | 1                               | 0,75       |                                                                                                                       |
| 2.8.      | stambūs vėžliai (daugiau kaip 30 cm) – 2 vnt.                               | 4                             | 2                               | 1          |                                                                                                                       |
| 2.9.      | krokodilai iki 2 m ilgio, 1 vnt.                                            | 5                             | 5                               | 1,5        | ne mažesnis kaip 1,5 m skersmens ir 0,6 m gylio baseinas                                                              |
| 2.10.     | krokodilai daugiau kaip 2 m ilgio, 1 vnt.                                   | 10                            | 10                              | 1,5        | ne mažesnis kaip 2,5 m skersmens ir 1 m gylio baseinas                                                                |
| 3.        | PAUKŠČIAI                                                                   |                               |                                 |            |                                                                                                                       |
| 3.1.      | smulkūs (žvirblio dydžio) paukščiai – 5 vnt.                                | 1                             | 1                               | 1          | vietos tupėti, medžiai                                                                                                |
| 3.2.      | vidutinio (varnėno) dydžio paukščiai – 2 vnt.                               | 1                             | 1                               | 1          | vietos tupėti, medžiai                                                                                                |
| 3.3.      | balandžio dydžio paukščiai, tilvikai – 2 vnt.                               | 2                             | 1                               | 1          | vietos tupėti, medžiai                                                                                                |
| 3.4.      | vidutinio dydžio balandžiai (kaip keršulis)                                 | 3                             | 1                               | 1,5        | vietos tupėti, medžiai                                                                                                |
| 3.5.      | stambūs balandžiai (kaip karūnuotieji balandžiai), 1 vnt.                   | 5                             | 2                               | 2          | vietos tupėti, medžiai                                                                                                |
| 3.6.      | fazanai, kiti vidutinio dydžio vištiniai paukščiai, 1 vnt.                  | 3                             | 1                               | 2          |                                                                                                                       |
| 3.7.      | kurtiniai, tetervinai, 1 vnt.                                               | 5                             |                                 | 3          |                                                                                                                       |
| 3.8.      | antys, žąsys, smulkieji garniai, baubliai, ibiai – 2 vnt.                   | 5                             | 2                               | 3          | tvoros aukščio standartos taikomas skraidantiems individams, kitiems – tvoros aukštis 1,5 m. Būtinai vandens baseinas |
| 3.9.      | gulbės, kormoranai,                                                         | 8                             | 2                               | 3          | aukščio standartos                                                                                                    |

| Eilės Nr. | Gyvūnų rūšis arba aukštesnė sisteminė grupė, gyvūnų skaičius                                                     | Lauko patalpa, m <sup>2</sup> | Vidaus patalpos, m <sup>2</sup> | Aukštis, m | Kiti reikalavimai                                                                           |
|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|---------------------------------|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|
|           | garniai, gandrai, 1 vnt.                                                                                         |                               |                                 |            | taikomas skraidantiems individams, kitiems – tvoros aukštis 1,5 m. Būtinai vandens baseinas |
| 3.10.     | pelikanai, 1 vnt.                                                                                                | 10                            | 2                               | 2          | būtinai vandens baseinas                                                                    |
| 3.11.     | Smulkūs sakalai, paukštvanagiai, 1 vnt.                                                                          | 5                             | 2                               | 3          | vietos tupėti, nišos, medžiai, vieta maudytis                                               |
| 3.12.     | vidutinio dydžio plėšrieji paukščiai (suopis, vištvanagis), 1 vnt.                                               | 8                             | 2                               | 3          | vietos tupėti, nišos, medžiai, vieta maudytis                                               |
| 3.13.     | stambūs sakalai, lingės, pesliai, žuvininkai                                                                     | 20                            | 3                               | 4          | vietos tupėti, medžiai, vieta maudytis                                                      |
| 3.14.     | grifai, ereliai, 1 vnt.                                                                                          | 20                            | 6                               | 3          | vietos tupėti, medžiai                                                                      |
| 3.15.     | smulkios pelėdos (pelėdikė, žvirblinė pelėda, kitos panašaus dydžio pelėdos), 1 vnt.                             | 4                             | 2                               | 3          | vietos tupėti, medžiai, stuobriai                                                           |
| 3.16.     | vidutinio dydžio pelėdos (naminė pelėda, mažasis apuokas, liepsnotoji pelėda ir panašaus dydžio pelėdos), 1 vnt. | 10                            | 2                               | 4          | vietos tupėti, medžiai, stuobriai                                                           |
| 3.17.     | stambios pelėdos (didysis apuokas ir panašaus dydžio pelėdos), 1 vnt.                                            | 20                            | 3                               | 4          | vietos tupėti, medžiai                                                                      |
| 3.18.     | gervės, 1 vnt.                                                                                                   | 20                            | 4                               | 3          | būtinai vandens telkiniai                                                                   |
| 3.19.     | smulkios gervių rūšys (gražuolėlė ir panašaus dydžio gervės), 1 vnt.                                             | 10                            | 4                               | 3          | būtinai vandens telkiniai                                                                   |
| 3.20.     | afrikinis strutis 3 vnt.                                                                                         | 40                            | 10                              | 2          | voljeras be stogo. Jokio kontakto su lankytojais                                            |
| 3.21.     | kiti stručiai (emu, nandu, kazuarai) – 4 vnt.                                                                    | 30                            | 10                              | 2          | voljeras, aptvaras be stogo                                                                 |
| 3.22.     | pingvinai – 10 vnt.                                                                                              | 30                            | 10                              | 2          | būtinai ne seklesnis kaip 1 m gylio baseinas                                                |
| 3.23.     | stambūs pingvinai (karališkasis ir imperatoriškasis pingvinai) – 5 vnt.                                          | 30                            | 10                              | 2          | būtinai ne seklesnis kaip 1 m gylio baseinas                                                |
| 4.        | ŽINDUOLIAI                                                                                                       |                               |                                 |            |                                                                                             |
| 4.1.      | už voverę smulkesni graužikai ir vabzdžiaėdžiai – 4 vnt.                                                         | 1                             | 1                               | 1          | būtinai sąlygos slėptis ir laiptoti                                                         |
| 4.2.      | voverės dydžio graužikai – 4 vnt.                                                                                | 2                             | 2                               | 2          | būtinai sąlygos slėptis ir laiptoti                                                         |
| 4.3.      | graužikai iki triušio dydžio (išskyrus plėšriuosius žinduolius) – 2 vnt.                                         | 4                             | 2                               | 1,6        |                                                                                             |
| 4.4.      | dygliatriušis, kapibara,                                                                                         | 10                            | 3                               | 2          | išskyrus dygliatriušį,                                                                      |

| Eilės Nr. | Gyvūnų rūšis arba aukštesnė sisteminė grupė, gyvūnų skaičius                                                                                         | Lauko patalpa, m <sup>2</sup>                                                                                                | Vidaus patalpos, m <sup>2</sup> | Aukštis, m                                                                                                                                                                                                                  | Kiti reikalavimai                                                    |
|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
|           | mara, bebras – 2 vnt.                                                                                                                                |                                                                                                                              |                                 |                                                                                                                                                                                                                             | būtiną vandens telkinys                                              |
| 4.5.      | plėšrieji žinduoliai iki lapės dydžio – 2 vnt.                                                                                                       | 6                                                                                                                            | 2                               | 3                                                                                                                                                                                                                           | turi būti vietos laiptoti, slėptis, audinėms būtiną vandens baseinas |
| 4.6.      | lapės, mangutai – 2 vnt.                                                                                                                             | 10 kiekviena m papildoma m šeimos nariui – 3 m <sup>2</sup> (pirmų metų jaunikliai nelaikomi papildomais šeimos nariais).    | 2                               | 2                                                                                                                                                                                                                           | turi būti sąlygos kasti urvus, slėptis, vesti jauniklius             |
| 4.7.      | mažos katės (vilpišis, Tolimųjų rytų katės ir kitos panašaus dydžio katės), 1 vnt. ir 3 papildomiems šeimos nariams (jaunikliams iki 1 metų amžiaus) | 20                                                                                                                           | 2                               | 1,8 m viršutinė tvoros dalis su ne mažiau kaip 45° kampu vidun palinkusiu „stogeliu“ ir būtinu elektros užtvaru.                                                                                                            | turi būti vietos ir sąlygos slėptis, vesti jauniklius, laiptoti      |
| 4.8.      | ūdra, 1 vnt.                                                                                                                                         | 10                                                                                                                           | 2                               | 2                                                                                                                                                                                                                           | būtiną vandens baseinas, vietos slėptis                              |
| 4.9.      | vilkas, 1 vnt.                                                                                                                                       | 25 Kiekviena m papildoma m šeimos nariui (pirmų metų jaunikliai nelaikomi papildomais šeimos nariais) – po 25 m <sup>2</sup> | 6                               | 3 Voljero ar aptvaro tvora ne žemesnė kaip 1,8 m su ne mažesniu kaip 45° kampu vidun palinkusiu „stogeliu“. Į žemę tvoros tinklas įkasamas iki 0,8 m arba į vidinę pusę ant žemės užlenkiama ne mažiau kaip 1–1,5 m ruožas. | turi būti sąlygos kasti gruntą.                                      |
| 4.10.     | lūšis, 1 vnt.                                                                                                                                        | 25                                                                                                                           | 6                               | 3 arba 2 m, kai viršutinė tvoros dalis su ne mažiau kaip 45° kampu vidun palinkusiu „stogeliu“ ir                                                                                                                           | turi būti sąlygos laiptoti                                           |

| Eilės Nr. | Gyvūnų rūšis arba aukštesnė sisteminė grupė, gyvūnų skaičius                | Lauko patalpa, m <sup>2</sup>                                                  | Vidaus patalpos, m <sup>2</sup> | Aukštis, m                                                              | Kiti reikalavimai                                                                                                                                                    |
|-----------|-----------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|           |                                                                             |                                                                                |                                 | būtinu elektros užtvaru.                                                |                                                                                                                                                                      |
| 4.11.     | meškėnai, 2 vnt.                                                            | 24 m <sup>2</sup> kiekviena m papildomai laikomam gyvūnui – 3 m <sup>2</sup> . |                                 | 2 m ir dengtas stogas arba būtinas ne seklesnis kaip 1 m gylio baseinas | tik uždaro (su tinklo stogu) tipo voljeruose, kurių viduje įrengiamas namelis slėptis ir sudarytos sąlygos laiptoti. Būtinas vandens telkinėlis ar indas su vandeniu |
| 4.12.     | leopardas – 1 vnt.                                                          | 30                                                                             | 6                               | 3                                                                       | sąlygos laiptoti                                                                                                                                                     |
| 4.13.     | liūtas, tigras – 1 vnt.                                                     | 25                                                                             | 12                              | 3                                                                       | sąlygos laiptoti. Dubliuojama tvora, taip pat elektros užtvara                                                                                                       |
| 4.14.     | meškos – 1 vnt.                                                             | 30                                                                             | 6                               | 3                                                                       | dubliuojama elektros užtvara. Sudaromos galimybės slėptis ir ilsėtis                                                                                                 |
| 4.15.     | baltoji meška                                                               | 50                                                                             | 6                               | 3                                                                       | dubliuojama elektros užtvara. Sudaromos galimybės slėptis ir ilsėtis                                                                                                 |
| 4.16.     | ruoniai, jūrų liūtai, vėpliai                                               | 50                                                                             | 10                              | 2                                                                       | ne seklesnis kaip 2 m gylio vandens telkinys, išlipimo sąlygos                                                                                                       |
| 4.17.     | vidutinio dydžio kengūros – 2 vnt.                                          | 25                                                                             | 4                               | 2                                                                       |                                                                                                                                                                      |
| 4.18.     | stambios kengūros – 2 vnt.                                                  | 40                                                                             | 12                              | 2                                                                       |                                                                                                                                                                      |
| 4.19.     | šernas, pekaris – 2 vnt.                                                    | 20                                                                             | 5                               | 1,8                                                                     |                                                                                                                                                                      |
| 4.20.     | tapyras – 2 vnt.                                                            | 20                                                                             | 20                              | 2                                                                       | būtinas vandens baseinas                                                                                                                                             |
| 4.21.     | ožkos, avys, stirnos, smulkios antilopės – 2 vnt.                           | 30                                                                             | 10                              | 2                                                                       | gali būti įrengiamos uolos laiptoti                                                                                                                                  |
| 4.22.     | kulanai, zebrai, antilopės, elniai – 2 vnt.                                 | 50                                                                             | 20                              | 2                                                                       | pietinių platumų rūšims būtinos uždaros žiemojimo patalpos                                                                                                           |
| 4.23.     | archarai, Marko Polo avinai, snieginiai avinai, melsvasis avinas 1 vnt.     | 50                                                                             | 4                               | 3                                                                       | užtikrinama galimybė laiptoti uolomis ar kitais tvirtais paviršiais, užtikrinančiais tinkamą žvėrių kanopų priežiūrą                                                 |
| 4.24.     | alpinis, sraigtaragis, sibirinis, snieginis ožiai, gemzės, muflonai, 1 vnt. | 30                                                                             | -                               | 3 (muflonui – 2 m)                                                      | būtina sukurti dirbtinės sąlygas laiptoti akmenimis, uolomis.                                                                                                        |
| 4.25.     | briedis, 1 vnt.                                                             | 50                                                                             | 20                              | 2,5                                                                     |                                                                                                                                                                      |
| 4.26.     | danieliai, 1 vnt.                                                           | 30                                                                             | -                               | 1,8                                                                     |                                                                                                                                                                      |
| 4.27.     | dykaragiai, 1 vnt.                                                          | 50                                                                             | 6                               | 2 arba 1,3 m aukščio tvora ir elektros užtvaras                         | dykaragiams naudojama elektros užtvaros srovė, nuo kurios turi būti apsaugoti žmonės ir kiti voljere laikomi gyvūnai.                                                |
| 4.28.     | raganosiai – 2 vnt.                                                         | 150                                                                            | 20                              | 2                                                                       |                                                                                                                                                                      |

| Eilės Nr. | Gyvūnų rūšis arba aukštesnė sisteminė grupė, gyvūnų skaičius | Lauko patalpa, m <sup>2</sup> | Vidaus patalpos, m <sup>2</sup> | Aukštis, m                                          | Kiti reikalavimai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------|--------------------------------------------------------------|-------------------------------|---------------------------------|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4.29.     | begemotas – 2 vnt.                                           | 100                           | 30                              | 2                                                   | ne seklesnis kaip 2 m gylio vandens telkinys                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 4.30.     | nykštukinis begemotas – 2 vnt.                               | 60                            | 20                              | 2                                                   | ne seklesnis kaip 1,5 m gylio vandens telkinys                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 4.31.     | drambliai – 2 vnt.                                           | 250                           | 120                             | 8–10                                                | būtinai vandens telkinys                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 4.32.     | žirafos – 2 vnt.                                             | 200                           | 100                             | 8–10                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 4.33.     | smulkios beždžionės (iki 1 kg svorio) – 1 vnt.               | 5                             | 1                               | 2                                                   | būtinai sąlygos laiptoti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 4.34.     | vidutinio dydžio beždžionės (markatos, pavianai) – 2 vnt.    | 10                            | 10                              | 3                                                   | būtinai sąlygos laiptoti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 4.35.     | gibonai – 2 vnt.                                             | 50                            | 20                              | 3                                                   | būtinai sąlygos laiptoti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 4.36.     | žmogbeždžionės – 2 vnt.                                      | 60                            | 20                              | 3                                                   | būtinai sąlygos laiptoti, žaisti                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 4.37.     | skruzdėdos, šarvuočiai, tinginiai, 2 vnt.                    | 10                            | 4                               | 2,5                                                 | tinginiams būtinai laipynės                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 4.38.     | delfinai, 1 vnt.                                             |                               | 55 (vandens paviršiaus ploto)   | mažiausiai 220 m <sup>3</sup> baseino vandens tūrio | Suaugusiu delfinas laikomas: patinas nuo 8 metų amžiaus, patelė nuo 6 metų amžiaus. Patelėms nuo 3 m. amžiaus iki 6 m. amžiaus ir patinams nuo 3 m. amžiaus iki 8 m. amžiaus skiriama pusė suaugusiam delfinui nustatyto vandens paviršiaus ploto ir tūrio. Jaunikliams iki 3 metų amžiaus papildomas plotas gali būti neskaičiuojamas. |

#### Pastabos:

1. Laikant tos pačios rūšies antrą gyvūną, minimalus patalpos dydis nustatomas, vienam gyvūnui būtiną plotą padidinant pusantro karto, jeigu 1 lentelėje nenurodyta kitaip.
2. Gyvūnų porai su jaunikliais iki 1 m. amžiaus patalpų minimalus dydis atitinka dvigubą 1 suaugusiam individui nustatytą patalpos minimalų dydį.
3. Tų rūšių laukiniai gyvūnai, kuriems 1 lentelėje nenurodytas minimalus patalpos dydis, atsižvelgiant į jų dydį ir biologines savybes, laikomi tokio dydžio patalpose, kurios nurodytos panašaus dydžio ir panašiomis biologinėmis savybėmis pasižymintiems gyvūnams.
4. Laikant nelaisvėje žuvis ir bestuburius, taikomi I skyriuje nustatyti gyvūnų laikymo nelaisvėje bendrieji reikalavimai.

## II. REIKALAVIMAI VARLIAGYVIŲ LAIKYMOUI NELAISVĖJE

6. Varliagyviams laikyti skirtame terariume turi būti sausumos ir vandens aplinkos plotas.
7. Vandenyje gyvenantys varliagyviai laikomi gėlavandeniuose akvariumuose.
8. Temperatūros ir vandens (drėgmės) režimas turi atitikti kiekvienos laikomos rūšies natūralių gyvenimo sąlygų reikalavimus.

9. Aukštomis temperatūroms atsparūs tropikų varliagyviai negali būti laikomi žemesnėje nei 26 °C laipsnių temperatūroje.
10. Terariumai turi būti periodiškai vėdinami.

### **III. REIKALAVIMAI ROPLIŲ LAIKYMOUI NELAISVĖJE**

11. Ropliai gali būti laikomi įrengtame pagal kiekvienos rūšies biologinius reikalavimus terarariume, turi būti nustatytas tinkamas rūšiai (atsižvelgiant į jos natūralias gyvenimo sąlygas laisvėje) šviesos režimas, temperatūra, įrengta šildymo sistema. Oro temperatūra ir oro drėgmė turi būti periodiškai matuojami. Šviesos režimas turi atitikti natūralius rūšies poreikius, bet jis negali trukti ilgiau kaip 14 valandų per parą.
12. Terariumuose turi būti skirtingo temperatūrinio režimo zonos, kad ropliai galėtų pasirinkti buvimo vietą.
13. Terariumai turi būti periodiškai vėdinami.
14. Maistas ropliams turi atitikti rūšies natūralius mitybinius poreikius, užtikrinti vitaminų, mineralų, amino rūgščių poreikį.
15. Roplių terariumuose ir voljeruose turi būti:
- 15.1. tinkamas gruntas;
  - 15.3. vandens ir grunto (smėlio, dulkių) maudyklės;
  - 15.4. atsižvelgiant į rūšies gyvenimo aplinką gamtoje sudarytos sąlygos laiptoti (laiptoti tinkamos uolos, šakos, stuobriai), plaukioti (atsižvelgiant į rūšies natūralias gyvenimo sąlygas gamtoje), kasti gruntą, slėptis po akmenimis, tarp lapų;
  - 15.5. neturi būti aštrių briaunų, duriančių, pjaunančių paviršių;
  - 15.6. laikant veisiamus individus, sudaromos tinkamos sąlygos dėti kiaušinius;
  - 15.7. sudarytos galimybės stebėti bet kurį terariumo kampelį;
  - 15.8. sudaromos sąlygos išvengti kitų terariume laikomų rūšių gyvūnų neigiamos įtakos;
  - 15.9. turi būti sudaromos sąlygos ramybės stadijos ciklams (jeigu reikia) (žiemos miegui), taip pat jauniklių augimui.

### **IV. REIKALAVIMAI ŽINDUOLIŲ LAIKYMOUI NELAISVĖJE**

16. Žolėdžiai žinduoliai bet kuriuo metu turi turėti galimybę rasti maistą ir vandenį; kitų sistematinų grupių žinduoliai maitinami nustatytu režimu.
17. Reikalavimai elninių žvėrių laikymui nelaisvėje:
- 17.1. žvėrys nuolat turi gauti šakelinio maisto, žiemą jis turi sudaryti ne mažiau kaip 20 procentų bendro raciono;
  - 17.2. taurusis elnias. Ne rujos metu elniai gyvena atskirose grupėse, todėl turi būti sudaromos sąlygos atskirai laikyti patinus, atskirai – pateles su jaunikliais;
  - 17.3. danielius. Voljeras ar aptvaras turi būti natūraliai sausas arba drenuotas;
  - 17.4. stirna. Vienerių metų jaunikliai laikome tame pačiame plote kaip ir suaugę individai. Kadangi patinai būna agresyvūs, jiems gali būti pašalinami ragai (kai žvėrys juos nuvalo ir jie „sukaulėja“);
  - 17.5. briedis. Patinai ir patelės (ypač vaikus vedžiojančios patelės) turi turėti galimybę gyventi atskirai.
  - 18. Dykaragiai. Stumbrai, bizonai, laukiniai jakai ir buveinių priežiūrai auginamos ekstensyvos naminių dykaragių (Hekų galvijai ir kt.) veislės visus metus laikomos atvirose voljeruose ar aptvaruose, kuriuose įrengtos pastogės, apsaugančios nuo saulės ir kritulių. Visos buivolų rūšys žiemą laikomos uždaroje patalpose.
  - 19. Avys ir ožkos.
  - 19.1. muflonai visus metus gali būti laikomi atviraime voljere ar aptvare, įrengiant pastoges nuo lietaus ir saulės bei užtvaras nuo vėjo ir skersvėjo. Atviraime voljere ar aptvare

įrengiant pastoges nuo lietaus ir saulės bei užtvaras nuo vėjo ir skersvėjo visus metus laikomi visų rūšių bei porūšių archarai, Marko Polo avinai, snieginiai avinai, alpinis, sraigtaragis, mėlynasis (nachuras), sibirinis, snieginis ožiai, gemzės. Kalnuose natūraliai gyvenantiems ožiams, kuriems turi būti užtikrinama galimybė laiptuoti uolomis ar kitais tvirtais paviršiais, užtikrinančiais tinkamą žvėrių kanopų priežiūrą;

19.2. karčiuotieji avinai ir kitos šiltojo klimato avių rūšys turi turėti žiemos patalpas.

20. Šuninių šeima. Šuninių šeimos žvėrys pakankamai judrūs, pagal prigimtį maisto ieško bėgiodami, todėl voljeras ar aptvaras turi būti erdvus, su įrengtomis kliūtimis.

21. Katinių šeima. Voljeruose ar aptvaruose būtinai įrengiamos uždaros patalpos žvėrimis slėptis ar vesti jaunikius, taip pat medžių stuobriai nagams galėsti, teritorijai ženklinti ir smėlio plotas kailio priežiūrai.

22. Meškos. Rudajai meškai (lokiui) įrengiamas voljeras turi būti saugus, jeigu jis pritaikytas eksponavimui, būtinai su dviguba tvora ar barjeru, saugančiu nuo galimo žvėrių ir žmonių kontakto. Tvorą iš vidaus dubliuojama elektros užtvara. Žiemos miegui patalpa turi būti izoliuota, apsaugota nuo skersvėjų ir kritulių. Meškomis turi būti sudaromos galimybės laiptuoti ir maudytis, kailį valyti smėlio ploteliuose.

## **V. REIKALAVIMAI PAUKŠČIŲ LAIKYMU NELAISVĖJE**

23. Negalintys skristi paukščiai gali būti laikomi atviruose (be tinklinio stogo ar perdangos) voljeruose ar aptvaruose, skraidantys būtinai laikomi tik uždengtuose voljeruose ar narvuose.

24. Voljerai ir aptvarai vandens paukščiams:

24.1. Lietuvos Respublikos teritorijoje paplitusios ir Lietuvos klimatui atsparios vandens paukščių, gandrinių, tilvikų rūšys laikomos lauko voljeruose. Lietuvoje žiemojančios rūšys (ir panašaus klimato zonose žiemojančios rūšys) gali likti žiemoti atviruose voljeruose, jeigu juose yra neužšalančio vandens telkinys ir patalpa slėptis nuo vėjo, skersvėjo ir kritulių. Jautrios ir neatsparios Lietuvos klimatui rūšys atviruose voljeruose laikomos tik šiltuoju metų laiku, kitu periodu joms skiriamos tinkamai įrengtos vidaus patalpos;

24.2. voljerai vandens paukščiams aptveriami ne žemesne kaip 1,5 m tvora, kurios 0,5 m nuo žemės juostoje tinklo akies dydis ne daugiau kaip 3–4 cm, likusioje dalyje – ne daugiau kaip 5–6 cm;

24.3. vandens paukščiams, ypač antims, gulbėms, žąsims būtinas vandens telkinys. Gandriniams paukščiams gali būti skirti tik indai maudytis ir atsigerti;

24.4. tilvikiniams paukščiams teritorija negali būti betonuota, padengta plytelėmis, kitu tvirtu pagrindu.

25. Voljerai ir aptvarai vištiniais paukščiams:

25.1. Lietuvoje gyvenančios miško vištinių paukščių rūšys, taip pat kurapkos gali būti laikomos lauko voljeruose, kuriuose įrengtos vietos slėptis nuo lietaus bei vėjo, skersvėjų. Putpelei, Lietuvoje ir panašaus klimato zonose nežiemojančioms vištinių paukščių rūšims būtina įrengti patalpas žiemojimui ar sudaryti galimybes žiemą jomis naudotis paukščiams pasirenkant patiemis;

25.2. voljeras ar aptvaras turėtų būti orientuotas į pietinę pusę, apšviestas saulės, pakankamai sausas – jei tokių sąlygų nėra, teritoriją reikia drenuoti. Voljero gruntas gali būti natūralus, su papildomai pasodintais augalais, pageidautina įrengti didesnius smėlio ir žvyro plotelius skirtus paukščiams prižiūrėti plunksnas ir rinkti akmenukus (gastrolitus). Vidinės patalpos gali turėti betonuotas ar kita danga dengtas grindis;

25.3. gruntas ir grindys (dangos) turi būti nuolat valomos, dezinfekuojamos;

25.4. vištinių paukščių voljero stogas (tinklas) turėtų būti minkštas, lankstus, kad kylantys paukščiai nesusižalotų;

25.5. kurtinių ir tetervinių mitybai būtinas natūralios augalijos priedas, o kurtiniams žiemos metu – šviežios pušų šakos su spygliais.

26. Voljerai plėšriesiems paukščiams ir pelėdoms:

26.1. Palearktikos zonos plėšrieji paukščiai ir pelėdos laikomi lauko voljeruose su įrengtomis vietomis slėptis nuo lietaus bei vėjo, skersvėjų. Kitoms rūšims būtinos žiemojimo patalpos arba įrengtos patalpos, į kurias paukščiai gali įskristi ir patys pasirinkti buvimo vietą;

26.2. voljero stogo viršus turi būti tinklinis, paukščiai turi turėti galimybę šildytis saulėje;

26.3. voljero viduje turi būti negilus indas paukščiams maudytis arba mažas sekus vandens telkinėlis. Plunksnų priežiūrai galima įrengti smėlio plotelį paukščiams maudytis;

26.4. voljeras (aptvaras) kai kuriems plėšriesiems paukščiams turi būti pakankamo, tačiau riboto dydžio, kad nervingu būdu pasižymintys sakalai, vištvanagiai labai dideliuose voljeruose neišvystytų didelio greičio ir nežūtų atsitrenkę ir susižaloję į voljero sieną ar lubas (stogą);

26.5. veisimui laikomų paukščių voljerai gali būti aklini arba jų tinklinės sienos pridengiamos nepermatoma danga.

27. Voljerai balandžiams:

27.1. visoms laukinių balandžių rūšims voljerai (narvai) turi būti įrengiami su lauko ir vidaus skyriais; jautrios Lietuvos klimatui, ne Palearktikos kilmės rūšys žiemą privalomai laikomos tik vidinėse patalpose, kuriose temperatūra negali būti žemesnė kaip 15 laipsnių šilumos;

27.2. voljerai balandžiams turi būti su natūraliu gruntu arba jis suformuojamas dirbtinai. Paukščiai turi turėti vandens šaltinius atsigeriti ir maudytis, taip pat smėlio plotelius plunksnų valymui. Balandžiai laikomi poromis.

28. Voljerai gervėms laikyti:

28.1. gervės gali būti laikomos didesnėmis grupėmis, tačiau subrendę paukščiai perėjimo (dauginimosi) laiku turi gyventi atskirai. Šie paukščiai yra agresyvūs, todėl bent veisimosi metu neturėtų būti laikomi su kitomis paukščių rūšimis;

28.2. gervių voljerai (aptvarai) gali būti neuždengti, jeigu gervės negali skraidyti. Skraidyti galinčios gervės laikomos voljeruose su tinklo stogu. Palearktikos rūšys, lauko voljeruose su vidinėmis patalpomis, kuriose gyvena pasirinktinai, gali būti laikomos visus metus. Afrikinės, australinės rūšys žiemą laikomos uždaroje patalpose, kuriose temperatūra negali būti žemesnė už + 10 C. Lauko voljere šie paukščiai nelaikomi temperatūrai nukritus iki 0 °C laipsnių.

## **VI. REIKALAVIMAI LAUKINIŲ GYVŪNŲ LAIKYMOUI PARDUOTUVĖSE IR KITOSE PREKYBOS VIETOSE**

29. Laukiniai gyvūnai, skirti pardavimui, turi būti kliniškai sveiki ir jų laikymo sąlygos turi atitikti Veterinarijos reikalavimus prekybai gyvūnais augintiniais, patvirtintus Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2010 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. B1-253 (Žin., 2010, Nr. [87-4628](#)). Tų rūšių laukiniai gyvūnai, kuriems Veterinarijos reikalavimuose prekybai gyvūnais augintiniais nenurodytos minimalios ploto normos, atsižvelgiant į jų dydį ir biologines savybes, laikomi tokio dydžio patalpose, kurios nurodytos panašaus dydžio ir panašiomis biologinėmis savybėmis pasižymintiems gyvūnams.

30. Transportiniame bokse (narve) gyvūnas gali būti laikomas ne ilgiau kaip 1 parą ir tik prekybos metu.

31. Lauko voljeruose (aptvaruose) pardavimui laikomiems gyvūnams taikomas 1 lentelėje Nelaivsėje laikomiems gyvūnams nustatytas vidaus patalpų dydis.

## **VII. REIKALAVIMAI LAUKINIŲ GYVŪNŲ LAIKYMOUI GLOBOS IR GYDYMO TIKSLAIS**

32. Globos ir gydymo tikslais iš buveinių paimti laukiniai gyvūnai per 24 valandas turi

būti apgyvendinami jiems skirtose, jų biologinius ir fiziologinius, o gydymo tikslais paimtų gyvūnų – ir sanitarinius poreikius atitinkančiose sąlygose.

33. Patalpa (voljeras, aptvaras, narvas ar kt.) turi būti tokio dydžio, kad gyvūnas negalėtų būti per daug aktyvus, kad nesusižalotų, nepakenktų savo jutimo organų, galūnių.

34. Patalpos dydis turi būti ne mažesnis, kaip nustatyta 2 lentelėje (minimalus patalpos dydis laukiniams gyvūnams, laikomiems globos ir gydymo tikslais). Traumuoti (sužeisti) gyvūnai gali būti laikomi mažesnio ploto patalpose, jeigu siekiama laikinai suvaržyti jų judėjimą. Patalpų dydis jauniklių laikymui globos ir gydymo ir tikslais gali būti mažesnis, negu nustatyta 2 lentelėje.

## 2 lentelė

### Minimalus patalpos dydis laukiniams gyvūnams, laikomiems globos ir gydymo tikslais (1 gyvūnui)

| Eil. Nr. | Gyvūnai, gyvūnų grupės                       | Patalpos plotas (m <sup>2</sup> ) | Patalpos aukštis (m) | Specialūs reikalavimai                                                             |
|----------|----------------------------------------------|-----------------------------------|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.       | Žvirblio dydžio paukštis                     | 0,9                               | 0,3                  | Sienelės gali būti aklinos                                                         |
| 2.       | Varnėno dydžio paukštis                      | 0,15                              | 0,3                  | Sienelės gali būti aklinos, kartelė tupėti pagal poreikį                           |
| 3.       | Balandžio dydžio paukštis                    | 0,25                              | 0,5                  | Sienelės gali būti aklinos                                                         |
| 4.       | Varnos dydžio paukštis                       | 0,35                              | 0,5                  | Sienelės gali būti aklinos                                                         |
| 5.       | Antys, žąsys                                 | 1                                 | 1                    | Vandens indas atsigerti ir plunksnoms tepti                                        |
| 6.       | Gulbės                                       | 3                                 | 1                    | Vandens indas atsigerti ir plunksnoms tepti                                        |
| 7.       | Gandrai, gervės, garniai                     | 4                                 | 2                    | Neturi būti tiesioginio kontakto su žmonėmis, saugoti akis nuo jų snapų            |
| 8.       | Smulkūs plėšrieji paukščiai ir pelėdos       | 0,5                               | 1                    | Būtina kartelė tupėti. Su maistu duodama kailio ir plunksnų išvamai formuoti       |
| 9.       | Suopio dydžio plėšrieji paukščiai ir pelėdos | 1,5                               | 1,5                  | Būtina kartelė tupėti. Su maistu duodama kailio ir plunksnų išvamai formuoti       |
| 10.      | Ereliai, apuokai                             | 4                                 | 2                    | Būtina kartelė tupėti. Su maistu duodama kailio ir plunksnų išvamai formuoti       |
| 11.      | Ežiai, kiškiai                               | 1                                 | 1                    | Geriausiai tinka aklinos sienelės                                                  |
| 12.      | Lapė, mangutas, bebras                       | 2                                 | 1                    | Saugotis įkandimų, iširti sanitarinę būklę                                         |
| 13.      | Stirna                                       | 5                                 | 1,5                  | Saugoti nuo stresų, garsinių signalų. Jei gyvūnas baikštus, mažinti patalpos plotą |
| 14.      | Elnias, danielius, briedis                   | 12                                | 2 (briedžiui – 2,5)  | Jaunikliui dydis gali būti mažesnis                                                |
| 15.      | Balinis vėžlys                               | 0,5                               |                      | Būtinamas vandens indas. Veterinarijos gydytojas gali uždrausti naudoti vandenį    |
| 16.      | Angis, žaltys                                | 0,25                              |                      | Gali būti aklina patalpa. Vengti kontakto su žmonėmis                              |

Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklių  
5 priedas

(Ataskaitos apie aptvaruose, voljeruose ir kituose statiniuose laikomus gyvūnus forma)

**APLINKOS MINISTERIJOS ..... REGIONO APLINKOS APSAUGOS  
DEPARTAMENTAS**

**ATASKAITA APIE APTVARUOSE, VOLJERUOSE IR KITUOSE STATINIUOSE  
LAIKOMUS GYVŪNUS**

20... m. .... d. Nr.

\_\_\_\_\_  
(vieta)

| Voljero,<br>aptvaro ar<br>kito statinio<br>savininkas | Voljero, aptvaro ar<br>kito statinio adresas,<br>Leidimo Nr. | Laikomų gyvūnų rūšys ir skaičius | Pastabos |
|-------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|----------------------------------|----------|
|                                                       |                                                              |                                  |          |
|                                                       |                                                              |                                  |          |
|                                                       |                                                              |                                  |          |
|                                                       |                                                              |                                  |          |

\_\_\_\_\_  
(pareigų pavadinimas) A. V.

\_\_\_\_\_  
(parašas)

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė)

\_\_\_\_\_

Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklių  
6 priedas

**(Leidimo naudoti laukinius gyvūnus formos pavyzdys)**

(Herbas)

\_\_\_\_\_  
(leidimą išdavusios įstaigos pavadinimas)

**LEIDIMAS NAUDOTI LAUKINIUS GYVŪNUS**

\_\_\_\_\_  
Nr. \_\_\_\_\_  
(data)

\_\_\_\_\_  
(vieta)

Leidžiama pagal pateiktą \_\_\_\_\_  
(fizinio asmens vardas, pavardė, adresas arba juridinio asmens,  
kitos organizacijos,

\_\_\_\_\_  
(juridinio ar fizinio asmens adresas)

\_\_\_\_\_  
prašymą Nr. \_\_\_\_\_  
(prašymo gavimo data)

\_\_\_\_\_  
(stebėti, fotografuoti, filmuoti, piešti, įrašinėti balsus, atlikti kitus veiksmus, kai gyvūnai nepaimami iš  
gamtinės aplinkos, laikinai paimami, pažeidžiamos jų buveinės, numarinami ir paimami mokslo,  
mokymo, švietimo ir estetikos tikslams, kryžminami (kas reikalinga, įrašyti)

\_\_\_\_\_  
(vietovė, saugoma teritorija)

šiuos gyvūnus:

\_\_\_\_\_  
(gyvūnų rūšys, tikslus gyvūnų skaičius, jei juos leidžiama paimti)

\_\_\_\_\_  
Fiziniai asmenys, kuriems leista vykdyti laukinių gyvūnų paėmimą naudojant medžioklės  
įrankius:

\_\_\_\_\_  
(vardas (-ai), pavardė (-ės), medžiotojo bilieta (-ų) Nr.)

\_\_\_\_\_  
Papildomos sąlygos \_\_\_\_\_  
(ataskaitos pateikimo data (jeigu ją reikia pateikti), kt.)

\_\_\_\_\_  
Leidimas galioja iki \_\_\_\_\_  
(galiojimo laikas)

\_\_\_\_\_  
(pareigų pavadinimas) A. V.

\_\_\_\_\_  
(parašas)

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė)

**Pakeitimai:**

1.

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-369/B1-380](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-04-25, i. k. 2014-04729

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2011 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. D1-533/B1-310 „Dėl laukinių gyvūnų naudojimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo